

Τιμή συνδρομῆς

Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φρ.....20.
» τὴν Ἑλλάδα ».....12.

Λί συνδρομαὶ προπληρώνονται

Γραφεῖα: Ὁδὸς Μπουμπουλίνας 34.

ΕΤΟΣ Δ'.

ΑΘΗΝΑΙ, τῆ 15 Ἰανουαρίου 1901.

ΑΡΙΘ. 2.

Ἀπὸ μεγάλης συγγραφῆς μου «Περὶ Θεανατικῆς ποινῆς», ἣν μέλλω προσεγγῶς νὰ δημοσιεύσω καὶ ἐν ἣ ἐξετάζω ὑπὸ ἱστορικῆν, νομικῆν καὶ κοινωνικῆν ἔποψιν τὸ μέγα τοῦτο πρόβλημα τῆς ἀνθρωπίνης δικαιοσύνης, ἀποσπῶ μέρος ἐκ τοῦ κεφαλαίου, ἐν ᾧ συνηγορῶ περὶ καταργήσεως τῆς Θεανατικῆς ποινῆς ὑπὸ τὸν τίτλον:

Ο ΝΟΜΟΣ ΦΟΝΕΥΕΙ

«Δὲν πνίξομεν ἡμεῖς», εἶπεν εἰς τῶν δημίων τοῦ Ἀρτόζη, κατὰ κριλῶν αὐτὸν, «ὁ νόμος σὲ φονεύει».

Καὶ ὁ δῆμιος, ὁ ἐξαγοράσας τὴν κεφαλὴν του διὰ τῆς ἀπειθείας τῆς τοῦ θερίζειν ἄλλων κεφαλῆς, διὰ τῆς μεγάλης ἐννοίας ἀποστροφῆς του ταύτης πρὸς τὸν πληθύνοντα ἐγκληματικῶν, ὅστις παρεπονέθη ὅτι θανατώγεται ἀδίκως, ἐνίπτε τὰς χεῖρας ἀπὸ τοῦ χιμκτος αὐτοῦ, τὸ δὲ ἀκουστικὸν τύμπανον τοῦ Ἀρτόζη τὸ τελευταῖον ἔδον ἦν: «Ὁ νόμος σὲ φονεύει!»

Ὁ δῆμιος, ὁ ἀποπληκνηθεὶς ἀνθρώπος, τὸ ὄργανον τοῦ Σπῆν, ἡδὴ δὲ ὄργανον τοῦ Νόμου, ἐν τῇ σπουδῇ αὐτοῦ νὰ διακηρυχθῆ, ὅτι δὲν ἐνήργει πρᾶξιν τῆς αὐτοβουλίας του, ὡμολόγει συγχρόνως ὑπερτάτην ἀλήθειαν: «Ὁ Νόμος φονεύει».

Ὁ νόμος, ἀπλὸν τῶν κοινωνιῶν συμβόλιον, διαπραττεὶ ἀδικίαν κατὰ τοῦ Πλάστου ἀρκιρεὶ ὅπερ δὲν ἔδωκε, ὅπερ δὲν δύναται νὰ δώσῃ· θέτει χεῖρα ἐπὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ Κυρίου τῆς ζωῆς, καὶ κλέπτει αὐτὸς, ὁ τοὺς κλέπτας κολάζων, ἀρκιρεὶ τὴν ζωὴν ἀνθρώπου, ὑπεισερχόμενος ἐν κτήσει ἄλλοτρίαν.

Ἀλλὰ τίς αὐτὸς ὁ νόμος, οὐ πρὸ τοῦ ὀνόματος ὀφείλομεν πάντες νὰ κύπτωμεν; Τίς ὁ γίγας οὗτος ὁ πνυτοδύναμος, τῶν ἐπιτηδείων ἢ ἀσπίς καὶ τῶν ἀδικούντων τὸ προπύργιον; Ἀλλ' ἀρχαὶ ὀφείλομεν αὐτῷ ὑπακοὴν καὶ ὅταν μάλιστα, καὶ ὅταν παραβιάζῃ τοὺς νόμους τῆς φύσεως, καὶ ὅταν μέγα ἀσεβῇ; Οἱ νομοθέται ἔδωκαν τὸν ὀρισμὸν αὐτοῦ. Εἶναι τὸ συμβόλιον ἐμοῦ καὶ σοῦ, ἐν κοινωνικῇ σχέσει δικτελούντων· πᾶν ὅ,τι ἐν αὐτῷ γέγραπται εἶναι ὑποχρεωτικόν, ὡς συμφωνία πάντων ἀπὸ δεξιῶν αὐτοῦ, ὡς ἀντίρροπον τῆς παραβιάσεως τῶν ἀπεσχημένων, ἐξηγηστέον. Ἐρόνευσας; Τὴν ζωὴν σου τίσεις τῷ δημίῳ. Οὐτὼ συνεβλήθη, εἰσελθὼν ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Ταῦτα οἱ νομοθέται διδάσκουσι καὶ οἱ μωροὶ πιστεύουσι. Ἀλλ' οἱ νομοθέται λέγουσιν ἀλλοχού: συμβόλιον ἐκνῆτιον τῆς ἡλικίης ἀπαγορεύεται, τὴν δὲ ἀνθρωποκτονίαν κηρύττουσιν ἀνήθικον. Τίς ἐξουσιάζει τὴν ζωὴν αὐτοῦ, ἵνα προεξοφλήσῃ ταύτην ἐν ποινικῇ βήτρᾳ, ἐν οἰφδῆποτε συμβολαίῳ; Οἱ νομοθέται ἀρχ ἀντιφάσκουσι, παραπλίουσι, καὶ τὸ ἔργον αὐτῶν, ὁ νόμος, δὲν τιμωρεῖ, ἀλλὰ φονεύει.

Ποῖος ὀλετήρ δικίμων, ἐν τῷ λίκνῳ τούτῳ τοῦ Χριστιανισμοῦ, διατηρεῖ, ἀνέχεται λείψανον βερβάρων, ἢ ἔθνικῶν αἰῶνων; Ἐν πολλῆς ἡδὲ ἐπικρατείαις, κρυφωμέναις ἐπὶ πολιτισμῷ, ἢ θεανατικῇ ποινῇ εἶναι ἀπὸ πολλοῦ κητηρημέναι, ἀλλοχού δὲ ἐτέθη εἰς σιωπῆραν ἀχρηστίαν· ἐν τούτοις, οὐδ' αὖ ἐκεῖ ἢ πείρα ὑπέδειξε τὴν ἐπαναφορὰν αὐτῆς ἐν ἰσχύει. Θεωμάζουσι τὸνναντίον τὰ λαμπρὰ ἀποτελέσματα ὡς πρὸς τὴν ἐλάττωσιν τῆς ἐγκληματικότητος. ἀρ' ὅτου ἢ πολιτεία ἀπηλλάγη τοῦ δεινοῦ αὐτοῦ ἐριζήτου.

Ὁ φιλόσοφος Ἰησοῦς, ἀνελθὼν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, κητήρησε τὴν ἀνθρωποκτονίαν τοῦ νόμου: «Ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι». Συγχρόνως δὲ συνεχῶς τὸν συσταυρωθέντα ληττήν, χύσαντα δάκρυ μετάνοιας, ἵνα διδάξῃ τοὺς ἀναβιβάσαντας τὸν ληστὴν ἐκεῖ, ὅτι ἄλλῳ ἀνήκει ἡ ζωὴ, ἔστω καὶ ἂν οἰκῇ εἰς σῶμα κακούργου. Ὁ ληστὴς ἐκεῖνος, καίτοι τοιοῦτου ἔτυχε μεταχειρίσεως, ἀρῆκε κατόπιν τὰ κῶλα ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. Ἄρα ἔδολοφονήθη. Ὁ σταυρικὸς θάνατος, πρὸς τιμὴν τοῦ Θεανθρώπου, ἀπηγορεύθη, ἀλλ' ἢ κατὰδικίαν τοῦ θανάτου ἀπὸ τοῦ σταυροῦ ὀργισίας τινὰς μόνον κητεβιάσθη πρὸς τὸ ἔδαφος· ὁ δὲ Χριστὸς δὲν ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μεταβάλῃ ἀπλῶς τὸ ὄργανον τῆς ἐκτελέσεως, ἀλλ' ἵνα ἐν γενεῇ καταργήσῃ τὸν θάνατον τοῦ νόμου.

Δὲν φιλοσοφοῦμεν, εἰμὲν ὅμως πρόθυμοι μετὰ πνυτὸς νὰ συζητήσωμεν. Ἡ ἐκλείψις τοῦ κακούργου διὰ τῆς θανατώσεως, ὡς ποινὴ, καίτοι πόρρω τοῦ σκοποῦ τῆς ποινῆς. Ἡ φυλάξις, τὸ χρηματικὸν πρόστιμον, ἢ διὰ τῆς δημοσιεύσεως ἀτίμωσις, ἢ στέρησις τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων, φέρουσι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον τὰς ἀπειθείας τῆς ποινῆς, ἐκζητούσης μὲν ἄλλα προσόντα, τεινούσης δὲ νὰ ἀρῇ ἀρ' ἐαυτῆς τὸν ῥυπον τῆς ἀντεκδικήσεως. Ἐν τῇ ποινῇ ὅμως τοῦ θανάτου, τὸ φάσμα τῆς ἀντεκδικήσεως αὐτὸ καὶ μόνον προκύπτει. Ἡ ἀποκοπὴ σσηπότων τῆς κοινωνίας μελῶν, ἢ λύτρωσις αὐτῆς ἀπὸ τῶν τεράτων κλπ. εἶναι φράσεις, αἰτινες, ἀπαξ λεγθεῖσαι, δὲν πρέπει νὰ ἐπαναλαχθέντωνται κατὰ κόσρον· οἱ φῶβοι οὗτοι ἐξακονίζονται διὰ τῆς φυλακίσεως, μακρᾶς ἢ συντόμου, ἀνευ νέου ἐγκλήματος.

Ἐπειτα ὁ σκοπὸς τῆς ἀποδεικτικώσεως, ὅστις καὶ προεξέρχεται ἄλλως ἐν τοῖς προσούσι τῆς ποινῆς· ἀλλὰ καὶ οὗτος εἶναι φρεναπάτη, ἀξίη ἐπανορθώσεως. Κατὰ τὸν μεσαιῶνα ἐκαστὴ ἡμέρα ἐτημειοῦτο δι' ἑκατοντάδων θανατικῶν ἐκτελέσεων, γνωστὸς δὲ ὁ τρόπος τοῦ τότε θανάτου· δὲν εἶχε τὴν γαλήνην τοῦ σημερινοῦ, ὡς ἐκ τοῦ ἀκρυχίου, ἀλλ' ἡ ζωὴ διερρεεν ὀδυνηρῶς, κατὰ σταγόναν, διὰ σκτανικῶν μηχανημάτων. Ἐν τούτοις τὰ ἐγκληματα τότε ἠρθόνουν ἀναλόγως. Ἐκ πολλῶν ἀρχ τεκμηρίων συνάγεται ὅτι ὁ θάνατος δὲν εἶναι τὸσφ φανερός εἰς τὸν ἀνθρώπιν, πολλὰκις ἀντικρίζονται αὐτὸν μετὰ θάρρους. Πο-

Η ΑΝΑΦΟΡΑ

(Διήγημα)

σάκις δὲν ἀκούομεν πολλοὺς καλοῦντας αὐτόν ἀνομονόμως; Αὐτοὶ οἱ αὐτοκτονοῦντες, τόσω πολλοὶ δυστυχῶς, μᾶς διαβεβαίωσι· κατὰ μείζονα δὲ λόγον ἐξεταστέον περὶ ἀνθρώπων, οἵτινες ἐγκλημάτησαν θανάσιμος. Καὶ ἀπὸ τοῦ φοβερωτέρου κακούργου δὲν ἐλλείπει ὁ σπινθήρ τῆς συνειδήσεως, ἡ δὲ τιμωρία, ἣν αὐτὴ ἐπάγεται εἶναι μυρίων θανάτων τρικυμιωδέστερῃ. Φονεύοντες τὸν κακούργον, πείθετε, ὅτι δὲν προσφέρετε αὐτῷ βραβεῖον; Τὸν θέτετε ἵνα ἐκλέξῃ μετὰ συνειδήσεως στρυγνὴς καὶ ἀμειλίκτης καὶ ἀπαλλκτῆριου ταύτης θανάτου. Αἱ πρακτικὴς ἐπιπέποι μὲν κακοτομῶν συντηροῦσιν ὑπὲρ ἡμῶν. Γνωρίζετε πόσοι τούτων ἀνέρχονται ἀτάραχοι καὶ μετὰ δαίμωνες τὸ βῆμα τοῦ ἰκρυώματος; Ἐννεύοντα ἐπὶ τοῖς ἐκατόν. «Τὸ ἕκκαμ, δὲν τὸ κατάλαβεν ἂν ἦτο δυνάτὸν τῶρα νὰ σκοτονώμεθα» εἶπεν ὁ νεκρὸς ἀδελφοκτόνος Τζαμτζῆς ἀπολογούμενος ποτὲ ἐνώπιον τοῦ Κακουριδιεὶου Ἀμφοῦσης. Ὁ Τζαμτζῆς τὸν θάνατον προσεδέχετο, ὡς ἀκτῖνα ἀναπύσεως καὶ ἐὰν ἐδίδοτε αὐτῷ τὴν στιγμήν ἐκείνην μάχαρον, θὰ ἐνέπρηγεν αὐτὴν εἰς τὰ στῆθη του. Ὁ Τζαμτζῆς κατεδικάσθη εἰς τὴν κεφαλικὴν ποινήν, ἣν ἐπόθησε καὶ εὐέλπις ἀνέμενε. Ἡ ἀποδειμάτωσις λοιπὸν εἶναι χίμαιρα.

Ἐξ ἄλλου, οὐδεὶς, ἔστω καὶ ἂν κληθῆται Δικαιοσύνη ἀνθρώπων, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διακόψῃ τὸν καθαρῶν τῆς ψυχῆς τοῦ ἐγκληματίου. Τὴν ἐνδεχομένην περιστάσιν ἀθῶων θανατούμενων δὲν θίγομεν, ἀπ' ἐκείνης καταμαρτυροῦσαν. Ἐν μόνον τελευταίως θὰ εἰπώμεν:

Σταματήσατε τὴν λαιμητόμον, μὴ ἐθίζετε τὸν λαόν εἰς τὴν θέαν χειρομένην, διὰ τοῦ ἐπισημοτέρου τρόπου, αἵματος· σέβασθητε αὐτὸ πλείοτερον, καὶ διὰ τῶν οὐρανίων μέσων τῆς διδασχῆς καὶ τῆς ἀγάπης διδάξτε νὰ σέβηται καὶ οὗτος τὴν ζωὴν τοῦ πλησίον. Οἱ Ρωμαῖοι ἔχειροκόρτων τὸν σπαρταγμῶν τῶν κακούργων ὑπὸ τῶν θηρίων ἐν τοῖς ἀμφιθέατροις, καὶ ὁ Κικέρων, διὰ νὰ χορτάσῃ τοὺς ἰχθύς τῆς γλῆφῆς του, ἐτεμάχιζε τὰς σάρκας τῶν δούλων του, οὗς πρὸς τοῦτο ἐφόνευεν. Ἦτο ἡ ἐποχὴ τῆς ἀνακλήσεως, καθ' ἣν ἡ ζωὴ ἐνὸς ἀνθρώπου ἐτιμᾶτο ὀλιγώτερον τῆς ζωῆς ἐνὸς λαγῶυ· ὁ κόσμος εἶχε συνειθίσει εἰς τὸ αἷμα. Εἶναι καὶ αὐτὸ ἐπιδημία, ὄργανός, κενία· ταῦτα δὲ παρασκευάζει ἡ συνήθεια καὶ ἡ θεὰ τοῦ ὁμοιοτρόπως γινομένου.

Διατηρήσατε μόνον τὴν φυλάκισιν ὡς φυσικὴν τιμωρίαν, ἣν ἀνθρώπος δύναται νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς ἄνθρωπον, παρ' οὐ κινδυνεύει, καὶ εἰς πληρῶσιν τοῦ κενυῶν ἐκ τῆς κατακρήσεως τοῦ θανάτου ἀπαγορεύσατε συγχρόνως καὶ ἀνεπιστρεπτεῖ τὴν βασιλικὴν χάριτα. Ἡ ἀπονομή χάριτων κατὰ χιλιάδας εἰς καταδικάτους ἐνθαρρύνει πλείον ἢ ὅσον ἀποδειμάτωι ἡ πτώσις πέντε ἢ δέκα κεφαλῶν, γινόμενη πρὸς τὸ θεαθῆναι.

Ἐπὶ πλέον: Μὴ παραβαινέτε τὴν Σ'. ἐντολήν τοῦ Θεοῦ Νόμου, ἣτις δὲν ἀπευθύνεται μόνον εἰς τὰ κατ' ἴδιον ἄτομα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Πολιτείαν, ἣτις εἶναι ἄθροισμα τούτων καὶ ἣτις ἐπίσης «δὲν πρέπει νὰ φρονεῖ!»

Κωνσταντῖνος Λυκόφτας.

Ἦτο μίς ἡμέρα ἔκτακτος εἰς λάμπιν, εἰς κίνησιν καὶ εἰς ποικιλόχρον θόρυβον.

Ἡ πλατεία ὅλη τοῦ Συντάγματος καὶ ὀλόκληρος ἡ ὁδὸς Ἔρμοῦ ἦσαν πλημμυρισμένοι ἀπὸ κόσμον πηγαινοκιργόμενον, ἀναδοξακτοβίνοντα ἰστάμενον εἴτε καθήμενον. Στρατός, μὲ τὰ ὄπλα παρὰ πόδας, ἦτο παρατεταγμένος δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ τῆς ὁδοῦ καὶ μέχρι τῶν Ἀνακτόρων, ἐνῶ ἀξιωματικοὶ ἐριπποὶ καὶ πεζοί, περιῆρχοντο τὴν πλατείαν καὶ τὴν ὁδὸν ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον, μὲ τὰ κρόνη καὶ τὰς στολὰς στιλβούσας ὑπὸ τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας. Ἦτο ἐθνικὴ ἐορτὴ καὶ ἡ Βασιλικὴ οἰκογένεια θὰ μετέβαινεν εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν ναόν, καὶ ὅλος ἐκεῖνος ὁ κόσμος ἀνομονόμως νὰ ἴδῃ τὴν μεγαλοπρεπῆ παρελασιν τόσοσιν καὶ τόσοσιν χρυσοῦ καὶ τόσης ἀκροσταπτούσης μεγαλειότητος. Εὐρέσθη καὶ ἐγὼ μετὰ τὸν πλῆθος, φλεγόμενος ἀνοικτιμῶνως καὶ ἀπὸ τὸν ἥλιον καὶ ἀπὸ τὴν ἀνοπομονησίαν ἐκείνην, ὅπου δοκιμάζετο πάντοτε ὁ ἀναμέμων, ὁ κᾶτι ἔκτακτον προσδοκῶν.

Ἰστάμην παρὰ τὴν γωνίαν μεγάλης οἰκίας, ἐρεϊδόμενος ἐπὶ τοῦ στόλου φανοῦ ἵνα μὴ παρασυρθῶ ἀπὸ τὸ κυματίζον πλῆθος. Πλησίον μου, καὶ τόσον ὅπου μὲ ἤγγιζε, ἔκρατεῖτο μικρόσωμος, μαυροφορεμένη, μεσηλιεῖ γυνὴ μὲ τὴν κεραλὴν διακρῶς κάτω νεύουσιν. Δὲν ἦτο πλουσία ἡ περιβολὴ τῆς, ἀλλὰ εὐπρεπὴς καὶ καθαρὴ. Τυλιγμένη εἰς ἕνα μακρὸν, μεταξωτὸν περιώμιον, εἶχε τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας ἐπὶ τοῦ στήθους, κάτωθεν δὲ τοῦ ἀριστεροῦ τῆς βραχίονος ἐπρόβαλλε χάρτης, διπλωμένος εἰς τέσσαρα. Ἡ γυνὴ ἴσταντο ἐκεῖ ἐπὶ ὄρα, καὶ πότε ἀπεμακρύνετο ἀπ' ἐμοῦ ὀλίγον, πότε μ' ἐπλησίαζε, σχεδὸν μὲ ἤγγιζεν, ὑπέκρουε εἰς τοὺς κυματισμούς τοῦ πλῆθους· ἐκρατεῖτο ἀκίνητος καὶ κάτω νεύοντα, ἢ ἔλεγε, ἀκίσθητος εἰς τόσην βροχὴν καὶ τόσον θόρυβον, ἀπαθῆς εἰς τὴν γενικὴν ἐκείνην ἐξέγερσιν, τυφλὴ εἰς τὴν λαμπρότητα, ἣτις ἀπ' ὅλα τὰ μέρη μᾶς περιέβαλλε. Τίς νὰ ἦτο ἀρὰ γε ἡ γυνὴ αὕτη, ἣτις ἐσφιγγεν ἐπὶ τοῦ στήθους τὸν διπλωμένον ἐκεῖνον χάρτην ὡς κᾶτι τι πολύτιμον; Τὶ νὰ συνείβαιεν εἰς τὴν ψυχὴν τῆς καὶ διατί τὴν παράδοξον αὕτη γαλῆν ἔν μέρῳ τόσοσιν πλῆθος ἀνομονόμου καὶ θορυβούτου; Ὑπέβαλλε εἰς ἐκὼν τὰς σκέψεις ταύτας ἀκουσίως μου.

Ὀλίγον πρὸ τῆς ἐνδεκάτης ὥρας τὸ πλῆθος ἐκινήθη ζωηρότερον. Διαγγελεῖς ἐφάνησαν ἐλαύνοντες ἀπὸ βυτίου, ἡκούσθησαν τὰ προστάγματα τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὁ στρατός ἐτέθη εἰς προσοχὴν. Μετ' οὐ πολὺ ἐθέθησαν ἄμαξαι κατερχόμεναι, φέρουσιν ὑπαπιστάς καὶ αὐλάρχας καὶ ναυάρχους καὶ πρεσβευτάς, ὅλους ἀστράπτοντας μέτα εἰς τὸν χρυσὸν καὶ τὸν ἄργυρον καὶ ῥίπτοντας ὑπερήφανα—ἢ ἔλεγε—βλέμματα εἰς τὸ περιέργον πλῆθος. Εὐθὺς κατόπιν ἦλθ' ἰππέων, μὲ τὰς γραφικὰς τῶν στολῶν, ἐφάνη καλλάζουσα καὶ κατερχομένη θορυβῶδες ὁ στρατός παρουσίασεν ὄπλα, μετ' ὀλίγον δὲ διήλθον πρὸ ἡμῶν, βραδέως χωροῦσαι, αἱ βασιλικαὶ ἄμαξαι, φέρουσιν τοὺς βασιλεῖς, οἵτινες φιλομειδεῖς ἐχίματιζον ἐν μέσῳ τῶν ζτωκαρυγῶν τοῦ πλῆθους. Τὴν πομπὴν ἔλαυνε δευτέρῳ ἰλη ἰππικῶν, μετὰ τὴν παρέλασιν τῆς ὁποίας, οἱ στρατιῶται ἐβαλον τὰ ὄπλα παρὰ πόδας καὶ ὁ κόσμος ἐκινήθη ἐλευθερότερον. Ἡθέλησα νὰ πομακρυνθῶ, ὅτε ἠσθάνθη τὴν γυναικὴ στηριχθεῖσαν ἐπάνω μου. Τὸ πλῆθος εἶχε τὴν στροφῆν, ἐκείνη δὲ, συσπειρωθεῖσα, ἔκρατε

ἐσταυρωμένας δυνατὰ τὰς χεῖρας μὲ τὸν διπλωμένον χάρτην, ἐσχυμένη πάντοτε. Τῆς ἤγγισεν τὸν ὄμον καὶ τότε ἤγειρε τὴν κεραλὴν καὶ μὲ ἤτένισε. Δὲν ἐνθυμούμαι νὰ ἔχω ἴδῃ ἄλλοτε εὐγενέστερα χαρακτηριστικὰ καὶ ἡμερώτερον βλέμμα. Ἐφάνητο γηράσκακ ἐκ πηθημάτων μάλλον παρὰ ἐκ τῆς ἡλικίας.

—Τί θέτετε τὴν ἡρώτητα, κύριε, πρὸς τὸ ἐρρυτιδωμένον τῆς πρόσωπον.

—Ἀναφορὰ πρὸς τὸν Βασιλέα! ἀπήνησε μὲ φωνὴν ὑποτρεμούσαν καὶ δεικνύουσαν τὸν διπλωμένον χάρτην.

Ἄγωσ' διατί, ἀλλὰ μὲ κατέλαβε συγκίνησις, μίς ταραχὴ ἀνεξήγητος εἰς τὴν θέαν τοῦ ἐρρυτιδωμένου, τοῦ ἡμέρου ἐκεῖνον προσώπου καὶ τῶν συμπηθῶν ὀφθαλμῶν καὶ εἰς τὸν ἐνωτισμὸν τῆς παλλομένης, τῆς γεροντικῆς ἐκείνης φωνῆς. Μοῦ ἐφάνη, ὅτι εὐρισκόμην ἐνώπιον δραμάτος, ἡρώεῖς τοῦ ὁποίου—καὶ πικρῶτατα θῆμα—ἦτο ἡ γυνὴ ἐκείνη... ἀλλ' εὐθὺς κατόπιν ἐσκερθη, ὅτι ἡ ἐπίδοσις ἀναφορᾶς, ἔστω καὶ πρὸς τὸν βασιλέα, δὲν ἦτο ἀσύνηθες. Ὁ κόσμος ἀδιάφορος ἐκινεῖτο ἐπάνω κάτω διαγκωνίζων καὶ διαγκωνιζόμενος. Μοῦ ἐκινήθη σπῆρα ἡ περιέργεια· τὸ βλέμμα, ἄλλως, τῆς γυναικὸς ἦτο ὡτὸν ἰκετευτικόν. Ἐζήτησα νὰ ἴδω τὸν χάρτην καὶ μοῦ τὸν ἔδωκε μὲ προθυμίαν. Τὸν ἐξεδίπλωσα καὶ εἶδα μὲ πολλὴν ἀπορίαν καὶ μὲ πλείοτερον οἶκτον, ὅτι ὁ χάρτης ἀντὶ λέξεων, ἔφερε γραμμὰς πολυτήλους καὶ κᾶτι ὡτὸν γραμματικὰ μὴ ἀνήκουτα εἰς κριμῆν γλωττῶν... Ἡ ἀστείότης μοῦ ἐφάνη πολὺ τραχικῆ. Τίς ἠθέλησε νὰ πιάξῃ μὲ τὴν γυναικὴ αὕτη; τίς ἠθέλησε νὰ τὴν περιελάσῃ; διότι ὁ περιέργως ἦτο καταφανής. Ἄλλὰ καὶ τίς ἦτο ἡ γυνὴ αὕτη, ἣτις μοῦ ἐρίπτε βλέμματα—ἢ ἔλεγε—ἰκετευτικὰ, ὡτὸν ὁ χάρτης ἐκείνος ν' ἀνεφίετο πρὸς ἐμὲ καὶ τῆς ὁποίας τὰ χεῖλη συνετέλλοντο ὡσὰν νὰ ἐξέρχοντο ἐν ὑπερτίον παράπουν... Ἀνακριβῶς εὐρισκόμην ἐνώπιον παραρροσῆς, ἀλλὰ μίαις παραρροσῆς παρὰδοξου, ἄλλοκότου, ἢ ἔλεγε, λογικῆς, διότι τὸ βλέμμα ἐκεῖνο καὶ ἡ παραπονετικὴ ἐκείνη τῶν χειλέων συστολὴ μοῦ ἐκινεῖτο δεικνύουσα μίαν ψυχὴν πληρωθεῖσαν βιβύτατα καὶ μίαν καρδίαν αἰσθαινομένην καὶ μίαν σπῆραν καὶ μίαν συμπεριφορὴν ἐκράζουσαν ὅλον ἐκεῖνο τὸ χρονὸν ἄλλως...

Ἦτο, παραρροσῆ, μυστήριον καὶ ἡ περιέργειά μου εἶχε εἰς ἄκρον διεγερθῆ.

—Ὁ βασιλεὺς ἐφυγε τῶρα· ἄλλα φροντίζομε νὰ δοθῇ· θέτετε νὰ πᾶμε στὸ σπίτι; τὴν ἡρώτητα.

—Ναί, εἶπε, μὲ φωνὴν εὐπειθοῦς παιδιοῦ.

—Ποῦ κἀθεσθε;

—Ἐπάνω ψηλά!...

Τὴν ὠδήγησα μικρὴν τοῦ πλῆθους καὶ ἀνήλωμεν διὰ τῆς ὁδοῦ Ἀνακλήτου, χωροῦντες βραδέως, βῆμα πρὸς βῆμα. Ἡ γυνὴ ἐκίνησε γηράσκακ προώρως. Ἐμπροσθὸν κάτω νεύουσα καὶ σιωπῆλῃ, σπρίγγουσα ἐπὶ τοῦ στήθους τὴν ἀγκυρὸν ὡς κᾶτι τι πολὺ ἀκριθόν, ἀναρῶσάν τὴν ὁποίαν, ἂν δὲν ἐλάλευσεν ἡ εἰρώνικα, βεβαίως ὑπερφορεῖται ἡ ἀνάγκη...

Ἦναι μίαν πᾶσιν τῆς ὁδοῦ Ἀνακλήτου, πρὸς τ' ἀριστερά, ἡ γυνὴ ἐστὶ κίτρινα· δὲν εἶχε προφησίαν νὰ τὴν ἐρωτήσω, ὅτε ἐκ τῆς θύρας οἰκίας αὐτοῦ ἐξωτέρω,

ἐξῆλθον μετὰ δύο νεκὴ γυναικας, μὲ φυσιογνωμῆσιν λίαν συμπηθῆ καὶ πολὺ ὁμοιάζουσαι μετὰ τῶν.

—Ἀνεψιά, εἶπεν ἡ γυνὴ.

Ἐχαίρεταις ἀποκαλυφθεῖς.

—Μὲ συγχωρεῖτε, εἶπε, ἡ θεὰ σὰς ἦτο εἰς τὸ πλῆθος μέσα καὶ ἐνόμισα καλὸν νὰ τὴν ὠδηγήσω.

—Σὰς εὐχαριστοῦμεν, κύριε, εἶπε μίς ἐξ αὐτῶν, ἡ

μεγλειτέρα προφανῶς, μὲ μειδιάμα, τὸ ὅποσον μοῦ ἐφάνη πολὺ μελαγχολικόν.

Τὴν ἐλάβον ἐξ ἀμφοτέρων τῶν βραχιόνων καὶ ἵτοιμάζοντο νὰ τὴν ὠδηγήσωσιν εἰς τὸ κατάλυμά των, ὅτε ἡ γυνὴ στραφείσα μὲ ἤτένισε.

—Ἡ θεὰ μας, κύριε, δὲν θέλει νὰ φύγετε, εἶπεν ἡ πρώτη τῶν νεανίδων· κοπιήσατε, σὰς παρακαλοῦμεν.

Ἐισήλωμεν εἰς μικρὸν πρόδομον καὶ δι' αὐτοῦ εἰς μικρὴν αἴθουσαν μὲ πολλὴν φιλοκαλίαν ὑπηρετιμένην. Αἱ νεκὴ κόραι ὠδήγησαν τὴν θεάν των εἰς παρακείμενον δωμάτιον καὶ ἐπανήλθον εἰς τὴν αἴθουσαν. Μὲ παρακάλεσον νὰ καθίσω.

—Ἐννοοῦμεν, κύριε, τί συμβαίνει, εἶπεν ἡ πρώτη, τῆς ὁποίας ἡ ὄλη ἐκφρασις τοῦ προσώπου ἐδείκνυε πολλὴν νοσησοσυνν. Ἦν εἶδατε τὴν ἀναφορὴν τῆς καμμένης τῆς θείας...

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἡ νεώτερά ἀδελφὴ ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον ἀπὸ συγκίνησιν, προδήλως.

Ἐγὼ ἐτραχάθην ὀλίγον.

—Ὁμολογῶ, εἶπα, ὅτι πολὺ μ' ἐξεπλήξε καὶ ὁ χάρτης αὐτὸς καὶ ἡ στάσις τῆς θείας σὰς...

—Δεν εἴχατε ἀδικον, εἶπεν ἡ νεκὴ κόρη. Τὸ λογικὸν τῆς καμμένης τῆς θείας ἐτραχάθη πρὸ πολλοῦ τῶρα, αἰσθάνεται ὅμως καὶ συμπηθεῖ ἐκείνου, ποῦ ἐνδιαφέρονται γι' αὐτὴν· τῶρα μᾶς εἶπε μέση νὰ σὰς διηγηθῶμε... καὶ ἂν δὲν σὰς βρῶνῃ ν' ἀκούετε ζένας λύπης...

Τὴν εὐχαρίστησα θερμῶς, ζήτησας συγκινήσιν διὰ τὸ βάρος, εἰς ὃ ἐμελλε νὰ ὑποβλήθῃ εἰς αἰτίαις μου.

—Ὅχι ἀπήνησε· τὸ ἐνδιαφέρον ὅπου δεικνύετε, σὰς δίδει τὸ δικαίωμα νὰ μάθετε τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς τῆς ἀμοιρῆς θείας.

Μετὰ μίαν ὥραν ἐξηρχόμην συντετριμμένος, ἐκτὸς ἐκαστοῦ, ἐξ ὅσων ἤκουσα.

II

Ἡ Εὐκλῖα Ν. ἔμεινε γῆρα μῶλις εἰκοσιπενταετής καὶ μῶλις δύο ἢ τρεῖς μῆνας μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ πρώτου τέκνου, τοῦ Θρακυβούλου τῆς. Ὁ Ζεῖξ νόσος ἀνῆρπεν εἰς διασθημα ἐβδομάδος, τὸν συζυγῶν τῆς, λοχαγὸν τοῦ πεζικοῦ, τὸν ὁποῖον ἠγάπα παραφόρως καὶ μετ' οὗ εἶχεν ἐνωθῆ πρὸ διετίας. Τὸ κτύπημα ἦτο δεινὸν καὶ ἴσως θὰ ὑπέκυπτεν εἰς τοῦτο ἡ νεκρὰ γυνὴ, ἂν δὲν ὑπῆρχε τὸ τέκνον, τὸ πρὸ μικροῦ γεννηθέν, μίς διαμαρτυρικὴ ζωντανὴ κατὰ τοῦ μητρικοῦ πόνου, κατὰ τοῦ ἀπειρου ἐκείνου ἄλλως, τὸ ὁποῖον ἠπείλει νὰ φέρῃ εἰς ἀπογνώσιν μίαν τόσοσιν εὐαίσθητον καὶ τρυφερὴν ὑπαρξιν. Ἐν βλέμμα μόνον, ριθὲν ἐπὶ τοῦ κλαυθμηρίζοντος βρέφους, ἤρκεισε νὰ φέρῃ εἰς συνείσθησιν τὴν νεορὴν γῆραν, νὰ τὴν ὀπλίσῃ μὲ τὴν δύναμιν ἐκείνην, τῆς ὁποίας εἶχεν ἀνάγκην. Ἐσκέσθη εὐθὺς, ὅτι, ἡ ὅσον ἀπηνῆς τὸσον καὶ ἰδιότροπος Μοῖρα τῆς ἤρπαζε κᾶτι πολύτιμον ἵνα τῆς χαρίσῃ κᾶτι ἄλλο, ὅχι ὀλιγώτερον τιμωρῆς καὶ ἔλαβε τὴν ἀπόρασιν τῆς, νὰ ζήσῃ διὰ τὸ βρέφος αὐτὸ, τὸ ὁποῖον ἦτο μέρος ἐξ ἐκεῖνου, τοῦ νεκροῦ, καὶ μέρος ἐκ τῶν ἰδίων τῆς σπλαγγχῶν.

Ἀπολούουσα σχετικῆς εὐπορίας, προσέλαβεν συγκινοτικούς τῆς δύο μικρὰς κόρας ὄρρανας, ἀνεψιάς τῆς ἐξ ἀδελφῆς. Καὶ ἡ ἀνάπτυξις καὶ ἀνατροπὴ τοῦ μικροῦ Θρακυβούλου ἐδύνε μετὰ τῆς ἀπέιρου μητρικῆς στοργῆς καὶ τῶν τρυφερῶν φροντίδων τῶν ἐξ ἀδελφῶν.

Διὰ τὴν μητέρα ὁ Θρακυβούλος ἦτο κόσμος ὀλόκληρος· ἦτο μάλλον ὁ μόνος τῆς κόσμος. Δι' αὐτὸν ἐζῆσε, δι' αὐτὸν ἀνέκτησε τὴν ἐνέργειαν ἐκείνην, ἣν ἐφρόνει ἀπολεσθεῖσιν· ἄλλα ἰδανικὰ δὲν εἶχε, ἡ τὴν ἀνατροπὴν

και την εκπαιδευσιν του νιου της, οστις, — αν ητο δυνατων να προστεθη εις την ζπειρον στοργην της εκ τουτου — ητο ενκ χριτωμενο παιδι, εν αγγελουδι, εν μικρο χειρουδειο με οσπα και σαρκα. Αλλ' ενω εθουμαζες το εξωτερικον, προ των ηλικιων του ιδιοτητων — καθοσον ανεπτυκτο και εξεπεινευετο — εμενες σκεπτικος και ρεμβάζων. Ευθυμος, δικτυικος, εις ακρον ενθουσιωδης, μετεπιπτεν αιφνης και ανευ αποχρωσης αιτις εις κητασταν αλλοφροσυνης, εις μιν ηρεμην μελαγχολικην, ουδκυμωσ συνχδουσαν με την ηλικικην του. Εις την φυσικως σωρρον ελευθεροφροσυνην του, ηνουτο μιξ εμβριθειαι, θα ελεγε, γεροντικη, και ενω αρ' ενος ηολουθιει τα μαθηματα ολα και ηκουε τυς κα ηγητας ολους, ηγαπα αρ' ετερον να υποδολη παντα, και τα ελαχιστα ζητηματα, εις την βιτκων της ιδικς λογικης, αδικαιεπως μελετων και σκεπόμενος επι των προβλημάτων εκείνων, ατιν υπηρξαν παντοτε η βιτκος και το μαρτυριον. Ημα δε και το θελητρον, πάτης φιλοσόφου διανοικς. Εις συνζηροισεις ομοφρονων διακρίνετο διὰ τας ευγενεις και δαν υπηρξαν ευγενεις προξεις εις ην να μη εχειροκροτει εκ των πρωτων, ουτε ιδεα υγιης, ης να μη επεδιωκε την πραγματοποιοινην με ολην την θερμοην και με ολην την ισχυν μιξ νεότητος ανης και ενος πνευματος υπεροχου. Είχε την ευγενη εκείνην φιλικυτικην, ητις ανυψει κληκρτυνει, αλλ' ο εγωισμὸς ητο ζένος εις την φυσιν του και μλλον εκλινεν εις το αντιθετον ακρον. Αν ειχε δε οφίλον επιστηθιον, ουτος ανηκε, το πλειστον εις την κωτωτερην τάξιν, προς ην τον ωθει ο εμφοτος ερωσ του προς πην ο,τι ταπεινόν και συνεσταλμένον.

Πολύ των αησαχολων, καθοσον ηλικιωτο, τα διάφορα κοινωνικά ζητήματα, ενω δ' επεθύμει αλλην κηπως τάξιν πραγματων και ηθελε την δικαιοσυνην εκτεινουςκν την χείρα της απακαλλάκτως και αδικαιεπως επι παντων των κοινωνικων στρωμάτων και ηγαρο υπερ του θριαμβου πάτης ιδεας, τεινούσης εις απολύτρωσιν του νοϋ από των ψυχροθόρων προλήψεων, απέκρουεν ομως τας ακρας κοινωνιστικας θεωρίας, αιτινες, περιβεβλημεναι την ψευδοτήθεσιν της ισότητος, οδηγουσιν εις την κοινωνικην αποσύνθεσιν...

Αλλ' ο,τι προ παντός αησαχόλει τας σκέψεις του, ηταν κί τυχει του εθνους και η σημερινή ταπεινωτική θέσις του του συνέθη δε άλλοτε, εις πολυ νεωτεραν ηλικικην και πριν ετι ωριμάση τελείως η σκέψις, να ονειρευεται μεγαλειαι, θριαμβους, νίκας υπερανθρώπους και, ειτε αναγινώσκων σελίδα εκ της πατρίου ιστορίας, ειτε απαγγελλων ολογερους στιχους, εκτός εκυτου εξ ενθουσιασμοϋ και χειρονομων ενωπιον της εξάλλου από αγάπην μητρόσ, ητις τον ητένιζε με ενκ μειδίαμα θειον, να μεταμορφωται, διὰ της φανταστικας εις ενκ τιταικα, εις ενκ γίγαντα γιγάντων, οστις ενίκα, κατετρόπωνε, κατέστρεφε και επανέφερε το εθνος εις το προτόν του μεγαλείον...

Αυτά όμως εις τα πρώτα, εις τα μικρά του ετη. Κατόπιν και μετά τινε πικρά διδάγματα της πείρας, ελειψεν εκ του ενθουσιασμοϋ του πην ο,τι ενυπηργε παρὰβολον η κομιχόν και απέμεινε μόνον ριζωμένη εν αυτώ η αξία, η αναλλοίωτος ιδεα της βηημικιας εθνικης αποκαταστάσεως. Κατέτριβεν ωραξολοκλήρους εις την μελέτην της αρχαιοτητος, της κρηξ και της του ελλητισμοϋ. Και υπό τα κύματα του ηλιακωφωτόσ και εις το γλυκύ σεληνικιον φέγγος εθεατο αποθυμαζών τα αρχαία μνημεια, τούσ αιωνιουσ, τούσ ευγλώττους κύτους μαρτυρας του αρχαίου μεγαλείου, της αρχαιεκοινωνικης τα θυμάματα ταυτα τα οποια, θα ελεγεσ, εμειναν ωσάν φαντάσματα και ζων

τες ελεγγοι κατά της λεπτολογου νεωτερας πολυτελειας και του παιδαριωδουσ κητκμερισμοϋ της ιδεας.

Και εν τη εθνικη αυτου υπερηκνεϊξ προικωνίζετο λαμπριν το εθνικόν μεγαλείον. Και εφρόνει αδιςτάκτως ότι το ελλητικόν πνεύμα ουδεν απώλεσε, δι' μέτου των αιώνων, εκ της μεγαλυοργου αυτου δυνάμεωσ και ότι τα κητικα οπου τον ακηαζουσιν να χωλκίνη σήμερον, ομοιάζουσιν προς μικρά λιθάρικα, τιθέμενα εκάστοτε προ μεγίτου πελωριου τροχου, ενκ παρεμποδίσωσι την προς τα πρόσω κίνησιν του...

Και εκέπτετο και εμελέτα διαρκωσ, ενθουσιων εις πην ακουσκ, σχέσιν εχον με οιονδηποτε εθνικόν ζήτημα.

Τοιουτός τις εμορφώθη ο νεός Θρακσυδουλος και τοιουτον οντα τον ευρίσκουεν εικοσιτριετή, μόλις απολιπόντα τα βάρκα της φιλοσοφικης σχολης, ακριβωσ και ην εποχην ηκούθη το ενεργηριον σάλπιγμα, το κηλουν τα τέκνα της πατρίδωσ υπό τας σημκικας, το πληρώσκ ενθουσιασμοϋ πηταν κηρδίκην, σάλπισμα, ου η συγκηνουσκ οξύτης του ηγρου υπερβικνει πασκν μουσικην γλυκύτητα και πηταν αλλην ψυχικην τέρφιν και το όποιον δονει πησκν ενκ και βυθίξει εις εκαστην πάντα τον αισθητόμενον την ύψηλην εννοιαν του ιερου ηγρου, του μεγάλου αυτου κηλεύσματοσ της μητρόσ πατρίδωσ...

Και ηκουεν ο νεός Θρακσυδουλος το θεσπέσιον σάλπισμα, το όποιον προ τόσου κηροϋ ανέμενε και το όποιον ηκουεν εις τα όνειρά του, και ηλεκτριόη και εδονήλη ολος και ητο εκ των πρώτων όπου μετ' αλλων ομοφρονων ητοιμάθη να δράμη εις τα πεδία εκείνη, όπου εωσ τότε η φαντακία μόνη τον ωδήγει, ζωγοφρίζουσα κυτά με χρώματα μαγικα.

Να κητακηθη, να ετοιμασθη, ητο ζήτημα ολίγων ημερων και ενκ πρώη παρουκίθη προ της μητρόσ και των εξαδέλων περιβεβλημένος την εντιμον του στρατιωτουν στολήν. Ημητέρκτου ουδέποτε ηγαλλην γνώμηνακρά την γνώμην εκείνου, του τέκνου της και μόνον δια των όφθαλμων του εόλεπε. Δεν την ακρινεν η απέρκκτασ στοργή της να τον λυπήση και θα επροτίμα να συντριβη μλλον πακρά ν' αντισθη εις την θελησιν εκείνου, να μη δεχθη την κρίσιν του ην εθεώρει ως απολύτως όρθην.

Εις τον χωρισμόν μόνον η μητρικη κηρδία εξανέστη, πακρά την πιέζουσκν αυτήν θελησιν, και τα δάκρυα ανέβλυσκν εις τουσ όφθαλμους...

Δεν περιγάρκκνται, δεν μετκδιδονται αι στιγμει αυται, ο,τι συμβκκίει τότε εις τας κηρδικας εινε μιξ δυσφορικ εξοχοσ, μιξ υπεροχοσ πάλη, ενέχουτα τόσον τραγικόν μεγαλείον, οπου μόνον η φαντακία δύνακται να την συλλάβη. η κηπως να την αναπαρκατήση.

Και απεχωρίσθησκν... Εκείνοσ, γεμάτοσ ενθουσιασμόν και γεμάτοσ λύπην, εκείνη, αλλοφρων, με το βλέμμα προσηλωμένο επι το σημείου από του όποιου τον ειδε γενόμενον ακριντον...

Εκτοτ' εζη εχουσα εστραμμένα τα όμμακα της ψυχης προς το σημείον εκείνο και εζη μηχανικωσ, ωσάν να μην ειχε πλέον δι' αυτήν η φύσις τίποτε, ουτε χρώμακτα, ουτε λάμπιν, ουτε κίνησιν οϊκνηήποτε.

Εκ δικηκειματων εξωορονειτο μόνον όσάκις ηκουε σάλπιγγα και ετεινε την ακοην και ηκεροατο απλήστοσ, ωσάν οι ηχοι εκείνοι να ωμίλουν, να ελεγον κητι κητακηστών και κήτην, και μόνον όσάκις διήρχοντο ενοπλοι στρατιωτικα, τούσ παρηκλούθει με το βλέμμα έωσοϋ εξηκνηζόντο... Και επανέπιπτεν εις την προτερην μηχανικην ζωην, εις την προτερην ψυχικην ναρκωσιν...

(Επειτι το τέλος) Η. Α. Αξίωτης.

Ο ΑΛΚΟΟΛΙΣΜΟΣ

ΠΑΡΑ ΤΩ ΑΛΚΟΟΛΙΚΩ ΦΡΕΝΟΠΑΘΕΙ

Βον

Δέον να διακρίνωμεν τον αλκοολικόν φρενοπαθη, από του αλκοολικού φρενοπαθοσ, καθοσον και η βλάβη των νεύρων, ην πολλήν και ποικίλην προξενει το οινόπνευμα ενδικφέρει ημασ κητ' ίσον λόγον προς την βλάβην των λοιπων όργάνων, ών αριθμησιν εδώσκμεν εν τη προηγουμένω ήμων άρθρω. Και όντως εις νευρασθενικωσ, εις μετὰ πολυνευριτιδωσ αλκοολικησ και παρκαλυσεωσ, εις αποπληκτωσ εξ αλκοολισμοϋ δεν παρέχει το κοινωνικόν και πολιτειακόν ακηχοσ, όπερ ο φρενοπαθησ αλκοολικώσ διο και παρκατρέχομεν τα κητα τον νευροπαθη αλκοολικόν μετακκίνοντες ευθύσ επι την εξετκσιν του φρενοπαθοϋσ τοιουτου.

Πρός μεζίονα δε κατάληψιν του θέματοσ τουτου θελωμεν διακρίσει τουσ αλκοολικουσ φρενοπαθεισ εις δύο κυριασ τάξεισ.

1οσ τοϋσ όξεισ αλκοολικουσ.

2οσ τοϋσ χροτίουσ αλκοολικουσ.

Υπό την ονομασίαν όξει αλκοολισμοϋ νοουμεν την μεθηρ κοινωσ κηλουμένην και όξει αλκοολικωσ δεν εινε αλλοσ η ο μέθοσοσ. Ο απλουσ λοιπόν μεθυστοσ τοίσ πησι γνωστοσ παρουκίξει εικόνα όξειασ δηλητηριάσεωσ και ην αι αισθησεις και αι κίνησεισ, ου μην αλλά και τα αισθητήρικα εν αρχη υπερεγνηγεμενα τυγγάνουσιν, ειτα δ' αμβλύονται η και τινε και πκνητάπαισ καταλύονται ως εν τοίσ εξησ όψόμεθα. Και πρώτον μεν φαιδρότης κατέχει τον μεθυσθέντα και διακτυκώτης ακρα, δεν διέφυγε δε το σύμπτωμα τουτο τον θεσπίσαντα εν τη Εικλησια ότι ο κοίνωσ ευρακνει κηρδικαν άνθρωπου και ίλακρύνει πρόσωπον.» Πρόσωπα τινε ουκ ηττον ουδαμωσ φαιδρύνονται, ουδ' ίλακρύνονται το πρόσωπον εκ του οίνου, αλλά πην τούνακτιον επι δάκρυα κηταφέρονται και ζοφερκι εικόνεσ αναπαρκατωσιν αυτοίσ σκηνάσ λυπηράσ του βίου των, αλλων δε η μνημη επανκφέρει θανάτουσ η δυσκρέστουσ του βίου περιστάσεισ, ζοροϋται δε η ψυχη αυτών και επιμελαγγολίαν κηταφέρειται και λυπην ακρατον. Εγνωρίσκεισ συνάδελφον, όστισ παρείχε την εικόνη και των όσω τουτον κηταστάσειν. Εν αρχη μεν ευθυμοσ και διακτυκώτοσ, μετεστρέφετο ειτα εις ακριον και επιθετικώ, ου μόνον δε τουσ περι αυτόν εκκαποίει, αλλά και εκυτόν μόλισ δε και δυσκώλωσ συνεκρκατέτο υπό των περι αυτόν εκ των άνηλων κητα του προσώπου του γροθηκοπημάτων, και εξ ών προυκάλει αληθείσ αιμοραγίασ της ρινόσ και τραύματα αμβλέια του προσώπου Σημειώτεον και τουτο ότι ηήρον ουδαμωσ ην χαρκακτηρήσ επισθετικωϋ, ουδ' ανατροφής ημελημένησ. Εγνωρίσακμεν έτερον επιστήμονα όστισ από της ευθυμίασ, ητις παρηκλούθει τα πρώτα ποτήρικα του οίνου, μετέπιπτεν ειτα εις άθυμιαν, και κητυτην διεδέγετο διακρυόροικα επι τη αναπολήσει προσκλιών του προσώπων άπόντων η θανόντων και κητυτην κηλυθμοι και γόοι και κητυτα εν μέση συνκνηστροση φαιδρω εν έορταίσ ως κί των Αποκρέω η αλλκι παρκαλήσει. Όσθε η γενικωσ παρκαδεεγμένη γνώμη ότι ο μεθυσθεισ φαιδρύνεται εινε πεπλακνημένη, εινε ουκ ηττον αληθεσ ότι πάντες εν αρχη φαιδρύνονται και εξακρεσιν του κηνόνοσ τουτου ημεισ τουλάκριστον δεν γνωρίζομεν. Η λογοροικα των μεθύσων γνωστοτάτη τυγγάνει όσον και ογληρά. Το κέντρον της λαλιάσ, φαίνεται, κηκρηκθηέν από του άνωτερου

ελέγγου όν ακει επ' αυτου η νηράλιωσ κητακτασισ του εγκεφάλου, η κηρσίσ και η όρθη των πραγματων και συνθήησ αντίληψισ. Φέρεται ακητασχετον επι ευφράδεισ κηθη και ρητορικώτεροισ γίνονται οι πίνοντες και ευρακδότεροι. Την ιδιότηκα κητυτην της μέθησ κωλωσ γινωσκοντέσ τινεσ ειθλασει προ πάσης εμορνησεωσ των προ του κοινου κουτασπίρειν ουτωσ αυτοί εκυτουσ θυμαζουσιν δια την ρητορειαν την από οίνου και ζύθου και ευκηρσίστωσ κητακρευουσιν επι το προσκλιέσ διεγερτήριον. Και υπόψηροικα δι' εξετκσεισ η διακωνισμοϋσ προσφορικουσ δεν ακμελοϋσι την από των οίονπνευματωδων βοήθειαν να επικαλώνται και την σωμυλίαν των να εκκενωσιν παρκαδείγματα τουτων των από του οίνου αποτελεσμάτων δεν ανακρέρω, ακρηνοϋσι γάρ.

Τρίτον αποτελεσμα της μέθησ τυγγάνει η προς έρωτοτροπίκν ροπή και η προς την Αφροδίτην λατρεικ. Ταυτης της ιδιότητοσ θυματα εισι πάντες οι μεθυσκόμενοι έργαται. Ουτοι οι δειλαιοι, έβδομάδα ολην άπρωτωσ μογησκαντες κητακκίκοϋσι τον όβολόν των εις τον Νκόν του Βάκχου, το κηπηλείον ώνόμασα, ειτα δε την επι την Αφροδίτην λαμβάνοντες αποκτηνοϋνται εις γυναικων βρωμερων και ακηκίωτων πολλακωσ τας ακηάλασ εμπίπτοντες και νόσουσ ανιάτουσ η δυσιάτουσ αποκομιζόντες. Τησ « Αττικησ Τριδωσ προσηκνήμενησ να εξυπηρετήση ου μόνον φιλοσοφικασ, αλλά και κοινωνικασ άπκκητήσεισ νομίζομεν ότι όρειλομεν να υποδείξωμεν εις τουσ δυνακένουσ να ελθωσιν ακωγοι προς βελτιώσιν της άκιοδακρυτου κητυτης κητακτασσεισ τα εκ της ιδιότητοσ κητυτης της μέθησ ακωπα και δεινά και να εγειρωμεν και παρ' ημιν το ζήτημα της αντιαλκοολικησ πάλησ ην διεξάγουσιν ολα τα ευγενη και πεπολιτισμένα Εθηη και δη δια της ιδιωτικησ πρωτοβουλίασ, εν η και πκην προξέκρηκει η των Επιστημόνων και ειτα του Κλήρου και του Στρατοϋ, ως εν έτερω άρθρω θελωμεν δια μακρων μνημνεϋσει.

(Ακολουθει)

Σ. Γ. Βλαδιανώσ, ιατρωσ

Ειδικωσ των Νευρικων και Φρενικων.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΩΜΑΤΑ

Αί παλαιαί παραδόσεισ και αί παλαιαί συνήθειαι ειναι πάντοτε νεαί δι' εκείνουσ όστινεσ γνωρίζουσιν να ώφεληθωσιν εξ αυτών.

Χειμών ! γήρας του έτουσ, γήρας ! χειμών της ζωής.

Δια τα παιδία η ζωη ειναι έορτή, εισέρχονται εν αυτη ώσ εις φαντασμαγορίαν.

Η μεγαλομανία μασ δίδει εις τα παιδία, δια δαπάνησ χρουσίου τινόσ, αγιοθασιλιάτικα τα όποια διατρφούνται μιαν μόνην ήμεραν, εις δε τουσ λαούσ, δια της θυσίασ εκατομμυρίων, δίδει παιγνιδάκια τα όποια τουσ διασκεδάζουσιν επι εξ ήμηνασ.

Θα τον αγαπήσωμεν, άφου πλέον εκλείψη, τον κακόμοιρον τον δέκατον έννατον αιώνα ! Σήμερον τοσ καταδικάζομεν, αλλά θα ελθη ήμερα κητα την όποια, θα τον επισθυμήσωμεν και θα τον συγχωρήσωμεν.

Ακουόμεν σήμερον μετὰ σοβαρότητοσ οίηματίασ τινάσ πειρωμένουσ να άρσοκπήσωσι τον μόλις γεννηθέντα αιώνα και να μακτεϋσωσι περι αυτου και εν τούτοισ περιγελωμέν τουσ ίσχυρισμοϋσ των αρχαίων αστρολόγων !

Πρωτήθη τις ποία διαφορά ύπαρκει μεταξύ ύλιστου και ληστου και εδωσε τον εξησ επιτυχη όρισμόν : Ο μεν ληστήσ διακπραττει το φοβερότερον εγγλημα εν γνώσει ότι παρκακίει τον θετον νόμον, ενω ο ύλιστις δύναται να το διαπραξη, ουδένα θετον νόμον πιστεύων.

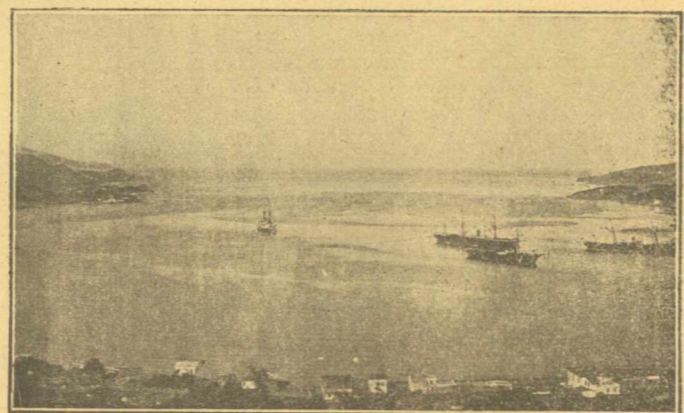

(Ἡ Πρωτεύουσα τῆς Σάμου καὶ ὁ λιμὴν τοῦ Βαθέος.)

Πῶς ἐν ᾧ τὰστρον τῆς Ἰούς ἠδύφωτον μαρμαίρει
Κ' οἱ ὄνειροι γλυκύτεροι μεθύουσι τὸν νοῦν
Λύτεις καὶ πάλιν ἴσταται κ' εἰς τὴν μορφήν του φέρει
Τὴν ὄψιν ἢν ἀλγῆματα βαθύριζα γεννούν :

Χωρεῖ τὸ πλοῖον καὶ χωροῦν τὰ ἄστρον τῶν αἰθέρων
Σθέννυτ' ἢ νύξ κ' ὁ ἥλιος προβάλλει χρυσαυγῆς
Οἱ ἐπιβάτ' ἐγείρονται κ' ἕκαστος τούτων χείρων
Προσατενίζει τὰς γραμμὰς τῆς περιστοίχου γῆς.

Ἰδοὺ τῆς Χίου λέγουσι τὰ γλοερά ἐδάφη
Ἰδοὺ τῆς Κρήνης ὁ λιμὴν, ὃν ζέφυρος φιλεῖ
Κ' ἐνῶ οἱ πάντες βλέπουσι, πῶς οὗτος δὲν ἐστραφῆ
Πλὴν ἐν καὶ μόνον ἄποθεν σημείον τὸν καλεῖ :

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΔΙΑΠΛΟΥΝ
(Ἀπὸ Σάμου εἰς Συῖον)

Νύξ εἶν' ἄκομα, ἱερά τῶν μυστηρίων ὄρα
Καθ' ἢν πᾶν βλέμμα' ἀνθρώπινον καλύπτεται βαρῷ
Μόν' ἢ σελήνη, βασιλεὺς ἐν οὐρανῷ χώρα
Σιγῶσα κ' ὑπερήφανος τὸ σύμπαν θεωρεῖ.

Δὲν θάλλει πέριξ ἀνοιξίς, οὐδὲ ἰάστμος γύνει
Εἶνε ψυχρὸς Δεκέμβριος, βαρύτερος χειμῶν
Πλὴν ἐγεθεῖσα πρὸς στιγμήν ἢ μαγικὴ Γαλήνη
Δαμάζει μὲ τὸ ἄσμα τῆς τοῦ πόντου τὸν θυμόν.

Εἰς τῆς θαλάσσης τὴν ὕψην κ' ἀποστεφεῖ ἀγκάλην
Ἦν μεταβάλλ' εἰς κάτοπτρον τῆς Φοίβης ἢ ἀκτίς,
Τί εἶν' ἐκεῖνο, ποῦ χωρεῖ μὲ δύναμιν μεγαλήν
Κ' ὁ κρότος του ἀκούεται καὶ πέραν τῆς ἀκτῆς :

Μὴ εἶνε μαύρη φάλασσα, ἢ κίττος τῆς θαλάσσης
Ἦν ὄρακον τις ἐνάλιος, ἢ λεβιάναν τις;
Ἦν οὐκ, πλὴν εἶν' ὑπὲρ αὐτὰ πᾶν ὅ,τι εἰς ἐκστασεῖς
Ἦν οὐκ ἐδημιούργησεν, ὅ νουὸς ἐρευνητῆς.

Ἄτραρες εἶνε μέγιστον, ὅπου τὸ κύμα σφίζει
Καὶ οἱ δελφίνες ἐκπληκτοὶ τὸ τάχος του φθονοῦ.
Τὸ πλῆθος τῶν λαμπτήρων του τὴν πόλιν εἰκονίζει
Ἦν οἱ Πρωτεῖς βασιλεύουσι κ' οἱ Τρίτωνες ὑμνοῦν.

Κοιμῶνται ὅλοι ἐν αὐτῷ καὶ ὁ Μορφεὺς λικνίζει
Τῶν ναυαγῶν τὰ ὄνειρα μὲ φλοίσβον γαλήνων,
Μέχρις οὗ ἥλιος χρυσοῦς τὴν λάμπην του ἀρχίζει
Νὰ χύν' εἰς τὴν ἀκρόρειαν τῶν ἐναντι βουνῶν.

Κοιμῶνται ὅλοι... Ἄλλα τις μὲ ἄγρυπνον τὸ ὄμμα
Ἦν φάσμα αἰθερόπυτον, ὡς νύκτιος φρουρὸς
Περιπατεῖ ἀκάματος κ' ὅτ' ἐπὶ τὸ θεῖον δῶμα
Ἦν τὰ ὄρα, τὴν ἀκτὴν προσδίδει θλιβερώς :

Τὴν εἰς τοῦ πόντου τὸν βυθὸν ὑπνώττουσαν Δωρὶδα
Πῶς ἐξυπνᾷ τὸ στήθος του ἢ μαύρη στοναχὴ ;
Καὶ τῆς μεγάλης του ψυχῆς ὅποιον καταγιγῆκ
Δεικνύει τῶν δακρύων του ἢ ἀφρονος βροχῆ ;

Ἦν οὐκ ἄρα δι' αὐτὸν ἐγκλείουσι μαγείαν
Τι ἠδονὴν ἀνέκφραστον τῆς Σμύρνης τὰ βουνὰ
Ἦν οὐκ, τυφλὸς πρὸς ἅπαντα, πρὸς ταύτην μὲ μανίαν
Καὶ νοῦν καὶ βλέμμα καὶ ψυχὴν καὶ ὕπαρξιν πλανᾷ :

Πῶς ὅταν ἄρχεται αὐτῆς ὁ κόλπος νὰ προβάλλῃ
Καὶ τὰ τεμένη φαίνονται κ' οἱ πάλλευκοι ναοὶ
Ἦν οὐκ ἠτύχως ἕκαστος μὲ τὸ μῦμα περιβάλλει
Πᾶν ὅ,τι λάμπει γύρωθεν καὶ θάλλει ἐσαεῖ :

Ἦν γαλθανόλητος αὐτὸς ἐγείρεται, κινεῖται
Ἦν ἄγωνιζ', κυμαίνεται, στεναίξει, τραγοδεῖ
Κ' ἂν πύργη, περισσώτερον πονεῖ ὅτι στερεῖται
Πτερῶν ὅπως τὴν Σμύρνην του ταχύτερον ἰδῆ ;

Χωρεῖ τὸ πλοῖον κ' ὁ λιμὴν αὐτῆς περικοιποῦται
Ἦν οὐκ ἀγκάλῃ μητρικῇ τοῦ πλοίου τὰ πλευρά ;
Περικαλλῆς καὶ γόησσα τριγύρωθεν ἄπλοῦται
Τῆς ἀπερᾶντου πόλεως ἢ ὄψιν ἢ λαμπρά.

Ρίπτει τὴν ἄγκυραν κ' εὐθύς ὡς μέλισσαι πετώσαι
Πρὸς ἄνθος τῆς ἀνοιξίσεως, μελλίρρυτον, γλυκῷ
Σπεύδει τῶν λευκῶν ἢ πληθῶν κ' ὑπάρξεις μειδιῶσαι
Ἦν οὐκ ἐσμὸς ἀνθρώπινος, ἐξέχρονται ἐκεῖ.

Πῶς πλὴν ὁ ἄγνωστος αὐτὸς καὶ νοσταλγῶν ναυαγῆς
Ἦν ἀκρόστως τὰ βουνὰ τῆς Σμύρνης θεωρῶν
Μόλις τὴν γῆν τοῦ Μέλῆτος πατήσας ὡς σκιά τις
Ἦν ἐξηφανίσθη, ἔφυγε μὲ πρόσωπον ὄχρον ;

Πῶς εἰς ἀτραπὸς ἕτερον, βραχύπλουτον εἰσπηδήσας,
Εἰς τῆς Πηραίας τὴν ἀκτὴν τὴν μάγισσαν περᾶ
Καὶ μόλις ταύτης ἐπιβάς, τὸ ἔδαφος φιλήσας
Σπεύδει ἐκεῖ, ὅπου σιγῇ ἀπλοῦται ἱερά ;

Τί ἔχει καὶ ὡς Βέρβερος κόσμους παθῶν ἐγκλείων
Ἦν Λαμαρτίνου Ἄγγελος ἰφθίμης ἐξ οὐρανόων
Βλέπει τὰ πάντα γύρωθεν στεναίξων καὶ δακρύων
Κ' ἐκ τῆς πενθίμου του ὄψις τοὺς βράχους συγκινῶν :

Ἦν οὐκ, εἴχει ποιητὴς πρὸς τοὺς νεκροὺς βαδίζων
Ἦν οὐκ μετέβαινε ποτὲ μὲ φίλην μαγικὴν,
Καὶ βλέπων τώρα πρὸ αὐτοῦ ὡς φάσμα κλαυθμηρίζων
Τοῦ παγωμένου τάφου τῆς τὴν ὄψιν τὴν λευκῆν.

Ναὶ, τῆς Πηραίας ἢ μοσφί, τὰ γλοερά τῆς δάση
Αἰ διανθεὶς κοιλάδες τῆς, ὁ μέγας τῆς λειμῶν
Δὲν εἶνε γῆ τις ἄσημος ἐν τῇ ἀπέριφ πλάσει
Εἶν' ὁ γλυκὺς Παράδεισος τῶν πρώτων του παλμῶν.

Μόνον ἐκεῖ τοῦ βίου του διήλθε τὰς ἡμέρας
Αἰτίνες ὄλην τὴν ζωὴν ἐγκλείων εἰς αὐτὰς
Αἰτίνες γῆν καὶ θάλασσαν καὶ κυανούς αἰθέρας
Τὸ Σύμπαν περιβάλλουσι μ' ἐλπίδας ζηλευτάς.

Μόνον ἐκεῖ τὸ θεῖον πῦρ ἠσθάνθ' εἰς τὴν καρδίαν
Ἦν οὐκ μυροὶ ἡλίος 'ς τὴν Πλάσιν δὲν γεννοῦν
Μόνον ἐκεῖ ἠγάπησε μὲ ἄπειρον λατρείαν
Ἦν οὐκ ἐκεῖνον τὸν ἄφηρσε τὸν νοῦν.

Νῦν δ' ὅταν Τύχη ἄπειρος καὶ γὰρος κοινωνία
Λεύγει αὐτοὺς ἐχώρισαν μακρὰν δια παντός
Κ' ἐκεῖνη μὲν μακραινεται ὡς ἄνθος ἐν σκοτίᾳ
Ἦν οὐκ ἐκεῖνος δὲ τὸν θνατόν 'ς τὰ στήθη του αὐτός.

Ἦν οὐκ ἔρχεται πάλιν ἔρχεται περίλυπος καὶ κλαίων
Τῆς πρώτης εὐτυχίας του νὰ ἴδῃ τὸν σηκὸν
Καὶ νὰ σπασθῇ καὶ ν' ἀσπασθῇ μὲ χεῖλος φλόγα πνέον
Ἦν οὐκ ἐκεῖνος σκέπτεται πῶς εἶνε ἢ εἰκὼν.

Ἦν οὐκ τῆς ψυχῆς του ἢ πυρᾶ, τοῦ νοῦ του ἢ μανίας,
Ἦν οὐκ, ὅ,τι ἂν εἶπω ἄγνωστος θὰ μένη καὶ ἀλγῶ.
Μόνον ἐμοῦ τοὺς πόνους του αἰσθάνετ' ἢ καρδία
Διότι οὗτος ἄλλος τις δὲν εἶνε... Εἶμ' ἐγὼ !

1899 Φωκίων Πανᾶς

ΦΩΚΙΩΝ ΠΑΝΑΣ

Καὶ ἂν ἠμφισβῆται τις τὸ ἀξιωματικὸν ὅτι ὁ ποιητὴς γεννᾶται
καὶ δὲν γίνεται θὰ ἠναγκάζετο νὰ ὁμολογήσῃ ἐαυτὸν ἠττημέ-
νον ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἐθνικοῦ ποιητοῦ τῆς Σάμου Φω-
κίωνος Πανᾶ, τοῦ δαφνοστεροῦς τῆς Μούσης εὐνοουμένου.
Διότι ἢ ἐμπνεύσας αὐτὸν ποιητὴς δὲν εἶναι ἢ εὐτέλης τέχνη τοῦ
ποιεῖν καὶ παρατάσσειν στίχους ἀνοσῶς ὁμοιοκαταληκτοῦς, εἰς
οὓς μᾶς ἔχει συνειθισμένους χορεία τις ποικιλιωδῶν ποιητι-
σκῶν, κατακλυσάντων ἀπὸ τινος τὰς ὑπορείας τοῦ Ἑλληνικοῦ
Παρνασσοῦ καὶ εἰς μάτην ἀναρριχωμένων ὅπως φθάσῃ τὴν ὀ-
λονὴν ἀπομακρυνομένην ἀπ' αὐτοῦς ἱεράν κορυφὴν ἄλλὰ ποιη-
τικῆς ἢ θανάτου, πλήρης ῥέμβης καὶ φιλοσοφίας καὶ μεγάλης ἐμ-
πνεύσεως ποιητῆς Ἑρωνεῖος καὶ Μιλτωνεῖος, ἐγκλείουσα εὐ-
γενεὶ σπέρμα μεγάλου ποιητοῦ, ἐκ τῶν ποιητῶν ἐκείνων, οὓς
ἢ ἀνθρωπότης μετρᾷ μόλις εἰς τὰ δάκτυλα.
Ἦν οὐκ τοιαύτης ποιήσεως ἐμπνεόμενος ὁ Φωκίων Πανᾶς, μό-
λις ἄγων τὸ 28ον ἔτος, φέρει κεφαλήν καὶ παράστημα φύσεως
κυτόχρημα ποιητικῆς. Ὁραῖος τὴν φυσιογνωμίαν, εὐγενῆς τοῦ
τρόπου, ὁμιλητικὸς καὶ εὐπαρησιαστος, μὲ τὸ βλέμμα ἀείσιον
ἄμα καὶ μελιχίον, μᾶς δίδει νὰ ἐνοήσωμεν καὶ ἀπὸ δεξιά μιλ-
λια μακρὰ ὅτι ἐγεννήθη ποιητὴς καὶ πρὶν εἶτι ἀκοῶσθεμεν αὐτοῦ

ἀπαγγέλλοντος, διὰ τῆς ἠχῆρας καὶ μελωδικῆς φωνῆς του,
καὶ ἐν μόνον στίχῳ ἐκ τῆς ἀφρόνου ποιητικῆς συγκομιδῆς του.
Δὲν ἀξιοῦμεν σήμερον νὰ κρίνωμεν ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ τὸ
ἔργον τοῦ Φωκίωνος Πανᾶ. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ὅμως τῆς δημο-
σιεύσεως τοῦ ποιήματος αὐτοῦ «κατὰ τὸν διαπλῶν» ἐκρίναμεν
ἀναγκαστῶν τὴν ἐν στιγμήν ταύτῃ σκιαγράφειν, ἐπιφυ-
λασσόμενοι νὰ γραφῶμεν ἄλλοτε ἐκτενέστερον. Πρέπει ὅμως νὰ
ὁμολογήσωμεν ὅτι μετὰ πολλῆς δυσκολίας ἀπεσπασάμεν ἀπ'
αὐτοῦ τὸ δείγμα τοῦτο τοῦ ποιητικοῦ του ταλέντου, χρονολο-
γούμενον μάλιστα ἀπὸ τοῦ 1899 διότι ὁ κ. Φ. Πανᾶς, θάψας
προσωρινῶς τὴν λύραν του, οὐχὶ ὑποκίτω δικογραφῶν, ὡς
εἶπε ποτὲ ὁ Ἀμπελᾶς περὶ τῆς ἰδικῆς του, ἄλλ' ὑπὸ σφοδρῶν σκε-
λετοῦ ὀστέων καὶ κρᾶνίων, χροσιμευόντων διὰ τὴν μελέτην αὐ-
τοῦ, προετοιμάζεται εἰς τὰς ἐν τῇ ἰατρικῇ διδακτορικῆς ἐξετάσεις
του. Διότι πρέπει νὰ ἀσῶ εἰπωμεν καὶ τοῦτο, ὅτι ὁ κ. Φ. Πα-
νᾶς, ὃν καὶ ἢ Ἑλλάς θὰ ἐξήλευε νὰ ἔγῃ κορυφαῖον ποιητὴν
τῆς, εἶναι τελειόφοιτος τῆς ἰατρικῆς. Ὁ τῆς παλινστρόφου τύ-
χης τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων ! Ὁ Ἀσκληπιὸς ἐκλήθη νὰ
φλεβοτομήσῃ τὴν Καλλιόπην ! Ἀλλὰ διατὶ παραξενευόμεθα ;
Μήπως καὶ ὁ ἡμέτερος Ἀφρονεῦτης, ὁ διαπρεπὴς ἀσκληπιῶδης,
δὲν ἦτο καὶ ποιητὴς, καὶ μάλιστα ἐκ τῶν δοκιμωτέρων ;

Κ. Α. Ρ. ε.

ΑΦ' ΤΑ ΜΙΣΗ

Ἔρωτα δὲ ζητῶ, δὲ σοῦ γυρεῦσω,
Γλυκεῖά ματιὰ δὲ θέλω νὰ μοῦ βίξῃς
Ἦν οὐκ ἐμπρὸς μου, κόρη, σ' ἀγναντεύω
Γροικῶ κάθε παλμὸ μου νὰ μοῦ πνίξῃς.

Τὰ μολυσμένα χεῖλή σου νὰ ἐγγίσης
Δὲ πιθυμῶ στὰ χεῖλή μου τὰ ὄχρα,
Δὲ θέλω φλόγες μέσα μου ν' ἀρήσης,
Σ' ἄλλωνε δόσε τέτοια ὀυστυχία.

Ἐκεῖνο ποῦ ζητῶ σκληρὴ ἀπὸ σένα,
Εἶνε τὸ αἰώνιο μῖσος, τὸ φριχτό,
Σὲ μὲ νὰ ἰδῶ τὰ βέλη σου γυρμένα
Νὰ ῥίχνουνε φωτιὰ καὶ κεραυνό.

Κ' ὅταν χυθῶν ἀχάριστη σὲ μένα
Τόσες φωτιές καὶ τόσοι κεραυνοί,
Θέλω νὰ δῆς τί γέλοια ἀγριεμένα
Θενὰ σκορπῶ περίφρακτ' ἐπὶ τῇ γῆ.

Ζάκυνθος

I. N. Γουπάρης.

ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΤΑ ΓΥΡΙΣΜΑΤΑ

Μᾶνα μὲ τὰ πολλὰ παιδιὰ μὴν παρακαμαρῶνης,
Τὸνα τὸ παίρνουν στὴ γροχημὴ, στὸν πόλεμον χτυπιέται,
Τῆλλο βερέμης γίνεται, στὸ στρώμα ξεψυχάει,
Τὸ τρίτο τὸ καλλίτερο τὰ παίρνουν ἢ νεράιδες,
Ἦν οὐκ ποῦ πάει γιὰ νερό, νὰ πηῖ καὶ νὰ γεμίση.
Καὶ σὺ ἀπομένεις μοναχὴ σὲν καλαμῶν ἴστων κάμπο,
Ἦν οὐκ τὴ δέρνει ὁ ἄνεμος καὶ τὴν πατῆει τὸ κάμμα.

Β'.

Μᾶνα μὲ τὰ πολλὰ παιδιὰ μὴ παρακαμαρῶνης
Τ' εἶχε παιδιὰ καὶ τᾶχρα καὶ κόρες παντρεμένες,
Νυφοῦλες σὲν τὸ κρυὸ νερό—τοῦ χάρου θυγατέρες.
Καὶ τότε μὲν μοναχὴ, παντέρημη ἐπὶ δρόμο
Μὲ τὰ κοράκια συντροφιὰ, μὲ τὰ βουνὰ κουβέντα
Καὶ μὲ τὰ πικροκλάματ' ἐξιδύσασκα καὶ γιόμα....

1899

Σπύρος Ματούκας.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΑ

Σὺ ποῦ περνᾷς λιγάκι στάσου
ἔγω πολλὰ νὰ σοῦ ἱστορήσω
ἂν μνημὴ βλέπης ἐμπροστά σου
θὲ νὰ μ' ἀκούσης νὰ μιλήσω.

Τριγύρισαι τὴ νεκρὴ πλάσι
καὶ τώρα μάθει' ἀπὸ μένα
πῶς ὅ,τι ἔχετε αὐτοῦ πλάσσει
δὲν ἀληθεύει οὔτε ἓνα.

Δὲν εἶδα ἀγγέλους ὅπου λένε
δὲν εἶδα οὔτε κολασμένους
μέσα στὴ κόλασι νὰ κλαῖνε
σὲ τρομερὴ φωτιά ριγμένους.

Οὔτε παράδεισο οὔτε Ἄδη
ποῦ μὲ λαχτάρα τὰ ζητοῦσα
μόνον ἀτέλειωτο σκοτάδι
κι' ἐγὼ αἰσθανόμουναι πῶς ζοῦσα.

Δεκέμβριος 1900.

Δημήτριος Δ. Βολιτέρας.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ

ΑΝΕΓ' ΜΥΘΟΥ

(Πρὸς ἐπιστήθιον)

Οἱ φίλοι τῶν ἀγρῶν βεβαιούσιν, ὅτι ὅταν ὁ ἀκκνθό-
χοιρος ὀρεχθῆ διὰ τὸ γεῦμά του τῆς σαρκὸς ἐχιδνῆς τινος,
τροφῆς, ἦν τόσῳ ρουσιμενεταί, πλησιάζει ἀκροβατεῖ
αὐτῇ κοιμωμένη καὶ διὰ τῶν ὀδόντων του συλλαμβάνει
τὴν παγερὰν οὐράν της· πρᾶχρημα δὲ συσπειροῦται
εἰς σφαιρὰν ἀκκνθοβριθῆ. Ἡ ἐχιδνα, σὺν τῷ πόνῳ ἀρυ-
πιζομένη, προσπαθεῖ νὰ ἀποσείσῃ τὸν πρᾶδοξον, ὅσῳ
καὶ μισητὸν ἐπισκέπτῃ, ὅστις ὡς νεόπλασμα προσεπε-
φύτρωσεν εἰς τὸ ἀκροτελευτίον μέλος της· ἀλλ' εἰς πάσας
αὐτῆς τὰς κινήσεις καὶ ἐκεῖνος συγκινεῖται.

Ἐξαγριούται ἐκεῖνη φρυάσσουσα καὶ ἐπιπίπτει κατ'
αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα λακτίσῃ ἐπὶ κέντρῳ. Κτυπᾷ ἐκεῖνον,
ἐνῶ πονεῖ αὐτῇ, λιγόνει ἀπὸ τῆς πληγῆς καὶ ἀπὸ τὴν
ἐκροήν τοῦ αἵματος ἐκ τῶν ὀπῶν, ἕως αὐτῇ ἐκτύτῃ ἐπιφί-
ρει, πλὴν δὲν ἀποκάμνει, πλήττει μανιωδέστερον, θρυμ-
ματίζεται, λυόνει, σπαράσσει, ἐκπνέει· ὁ ἀκκνθόχοιρος
νίπτει τὰς χεῖράς του, — ἂν ἀρμόζῃ ἢ ἀναλογία, — ἀπὸ
τοῦ αἵματος· δὲν ὑπῆρξε αὐτὸς φονεὺς, ἡ ἐχιδνα κτύ-
κτόνησε· μετὰ γαληνίας δὲ συνειδήσεως τραγαλίζει τὴν
εὐγεστον λείαν του.....

Δὲν προῦθέμην νὰ σοῦ διηγήθῳ τὴν σελιδὰ τρυτὴν τῆς
ζωολογίας, καλέ μου φίλε, ἂν ἐκ ταύτης, — μολονότι δὲν
εἶναι μῦθος, — δὲν προέκυπτε σπουδαστικόν τι ἐπιμύθιον.

Ἡ ἀνάγκη ὁμοιάζει πολὺ μὲ τὸν ἀκκνθόχοιρον, ἡ δὲ
σὰρξ, ἦν τόσῳ ἀγαπᾷ, εἶναι ἡ ἰδική σου.

Σὲ πλησιάζει, ἐνῶ ἡσυχάζεις καὶ σὲ συλλαμβάνει, φερ'
εἰπεῖν, ἀπὸ τοῦ τραχήλου, — ἀφροῦ σὺ οὐράν δὲν ἔχεις· —
τὴν ἀποφεύγεις, σὲ ἀκολουθεῖ, τὴν κολκαεύεις, ἵνα σὲ ἀ-
φήσῃ καὶ τὴν περιτύσσεσαι· ἀλλ' ἐγγλημάτησας, ἄφρον,
νὰ θωπεύσης τὰς ἀκάνθας της, καὶ διὰ τὸ ἐγγλημά σου
σὲ ὀδηγούσιν εἰς τὸ δεσμοτήριον. Σὲ συνοδεύει καὶ ἐν-
τὸς αὐτοῦ, καὶ ἐὰν κατόπιν ἐξέλθῃς σοὶ ἔγεινεν ἀναπό-
σπαστος ὡς πιστὴ ἐρωμένη, ὡς εἰ ἐγεννήθη ἀπὸ τῆς αὐ-
τῆς κοιλίας μετὰ σοῦ, ὡς εἰ ἐκράτει γραμμάτια ἡγγυη-

ΑΠΙΣΤΗ!

Σἀγάπησα καὶ σῶταξα
νὰ σῆγω στὴν καρδιά μου
νὰ παίρνης τὰ φιλιὰ μου,
στὸν κόσμον ὅσο ζῶ.

Κι' ἐνῶ ψηλά σ' ἀνέβαζα
στὸν Οὐρανὸ ἐπάνω,
μῶλεγες θὰ πεθάνω
ἔσέν' ἂν χωρισθῶ.

Μὰ μιὰ νυχτιὰ σὲ ξάνοιξα
ἄλλου φιλιὰ νὰ παίρνης,
σ' ἄλλου ἀγκαλιὰ νὰ γέρνης
τὸ πρόσωπο τ' ἀγνό.

Καὶ τὴ φωνή σου ἀγροίκησα
καὶ τὰ φιλιὰ σου ἀκόμα,
ποῦ βγαῖναν ἀπ' τὸ στόμα
ποῦ μοῦπε ὁ ἀγαπῶ.

μένα διὰ τῆς ὑπογραφῆς σου· τὴν ἐλέγχεις, γίνεται οἰ-
κειοτέρῃ· ἐπὶ τέλους ἀπελπίζεσαι καὶ συνθηκολογεῖς πρὸς
τὴν βίαν. Ἐπιτίθεσαι τύπτων αὐτήν, ἀλλ' οὐδὲν ἔχει νὰ
φοβηθῆ ἐκ μέρους σου, χειρεκκαεῖ μᾶλλον διὰ τὴν ἀπε-
ρισκεψίαν σου, καὶ σὲ οἰκτεῖρει διὰ τὰ τρυμμάτια σου· ἡ-
δη πλήττεις τὸ ὕστατον..... ἀλλὰ διὰ νὰ θραύσης τὴν κε-
φαλήν σου· ἐγένεσο αὐτόχειρ.....

Αὐτῇ, ἡ ἀναγκάζουσα τὸν ἄνθρωπον ν' ἀπορρίπτῃ ὡς
πεπαλαιωμένον ἐπενδύτην, τὸ κάλλιστον τοῦ ὕψιστου δη-
μιούργημα, τὴν ζωὴν του, εἶναι, ὡς σοὶ εἶπον, ἡ ἀνά-
γκη. Ὡς ὁ βάρβαρος διὰ τῶν κοκαρισμῶν του ποτεῖ τοῦ
μύθου τὸν λέοντα, ἡ ἀνάγκη τῇ θείᾳ τῶν ἀκκνθῶν της,
φρικιάζει, ὡς φάσμα σαικισπῆριον, καὶ τὴν ἰφθιμωτέραν
ψυχὴν· δὲν εἶναι ὅμως ἡ μικρὸν ζωάριον, φέρον πκνίσχυ-
ρα μὲν ὄπλα, μηδαμινὴν δ' ἐγκαλεῖον ψυχὴν. Οἱ ἀρχαῖοι,
φανταστικοὶ εἰς ὅλα των, εἰς τὴν θέλησιν αὐτῆς ὑπέτα-
ξαν καὶ τῶν θεῶν των τὴν ἀνεξαρτησίαν, σύγχοροι δὲ
ποιητὰί μας, ὀλιγώτερον ἐμπνευσμένοι ἢ ὑπερβολικοὶ, τὸ
ἀκαταγνώριστον κακὸν αὐτὴν ἀποκαλοῦσι. Καὶ οἱ μὲν
καὶ οἱ δὲ εἶπον πλέον τι τοῦ πραγματικοῦ· οἱ ποιητὰί
μας ἰδίως, ἰδιόρρυθμοι εἰς τὰς παρομοιώσεις των, φρενη-
τιῶσιν, ὅταν εἰς τὰς ὑποθέσεις τοῦ Ἑλικωνός των ἀνα-
καλύπτουσι τὴν ἀνάγκην, ἀμφοισθητούσιν δεκάτης Μού-
σης ἔδραν.

* Ἄς ἐλθωμεν τώρα εἰς τὸ ἐπιμύθιον:

Ἐὰν ἡ ἐχιδνα διέθετε πλείοτερον ἐνστικτον αὐτοσυν-
τηρησίας, ἀφ' ὅσῃν διαθέτει κακεντρέχειαν, θὰ ἀνελάμ-
βανε τὸ μόνον ἐπὶ τῇ περιστάσει ὄπλον, ὅπερ ἀφῆκε νὰ
ὀξυδωθῆ ἐν τῇ φρενέτρᾳ αὐτῆς, τὴν ὑπομονὴν της. Δι'
αὐτῆς, ἐξαντλοῦσα ἐκείνην τοῦ ἀντιπάλου της, θὰ ἐκέρδι-
ζε..... τοῦλάχιστον τὴν δορὰν της.

Ὅ,τι ὅμως ἡ ἐχιδνα δὲν εἶχε τὸ ἐνστικτον νὰ πράξῃ,
δὲν εἶναι φρόνιμον νὰ ἀμελήσης σὺ, περιλημμένε φίλε, ὅ-
στις ἐτετίμησο διὰ τοῦ ἰσχυροτέρου ὀργάνου τῆς πλάσεως,
τοῦ νοῦς. Ἀφροῦ, ὡς καλῶς γνωρίζω, ἡ ἀνάγκη ἀπότινος σοῦ
ἐκρεμάσθη εἰς τὸν τραχήλον, νὰ ἐξαντλήσης τὴν ὑπομο-
νήν της, διὰ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἰδικῆς σου. Οὔτω καὶ
μόνον θὰ βερυνθῆ νὰ σὲ πιέζῃ.

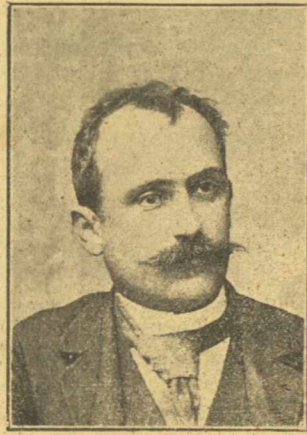
Κωνσταντῖνος Λυκόρατος

Σαβάνωνε, σαβάνωνε, ὦ Οὐρανέ, τὴν πλάσι
ρίγνε τὸ χιόνι σου ἰστὴ γῆ, — σεντόνι νεκρικό, —
Ὡς ποῦ νὰ ἔλθῃ ὁ καιρὸς, ποῦ ὁ κόσμος σὰν γεράσι,
Ἐνα μνημεῖο ἀπέραντο νὰ μείνῃ καὶ λευκό!

Βέροθερος

Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΔΗΣ

ΓΕΝΝΗΣΗ ΕΝΟΣ ΗΡΩΑ

Τρεις ώρες χτυπούσε ο άγριος άρματολός του Ρατοβίτσιου Δήμο Μπλακιές την εξώθυρα του σπιτιού του στη Σκουληκιά, κι ή εξώθυρα δεν άνοιγε! "Όλο τό χωριό γνωρίζοντας τ' είχε γείνει και τί μπορούσε να γείνη, άμκ τόν άπέικασε από μακροιά ν' άρχεται πρόντισε μέσκα στά λόγγα, γιά να μήν ιδή και να μήν άκούση τό Δήμο Μπλακιιά, πού ήταν άγριος σά γινιτισαρος, και μαύρος σά δκυλι, όταν θα μάθαινε εκείνα πού είχυν γείνει στό σπίτι του. Τρεις ώρες χτυπούσε ο άγριος Δήμο Μπλακιές την εξώθυρα του σπιτιού του, κι ή εξώθυρα δεν άνοιγε!

Ο Δήμος ο Μπλακιιάς χτυπώντας και μη άνοιγοντας ή θύρα, άδικασε άπάνω της τό ντουρέκι του, και τεςίδου φλωροκκνισμένες πιστόλες του, κι ύστερα ρίχτηκε άρρισμενος από τό θυμό, σ' ένα γειτονικό σπίτι, άρπαξε ένα τσεκούρι και γυρίζοντας την έκαμε φυτίλι και μπήκε μέσκα. Τό σπίτι ήταν έρημο. Η γυναίκα του, και ή μοναχούθυγάτρα του ή Γκόλφω είχαν γείνει άρχντες!

Βγήκε από τό σπίτι στό μεσοχώρι με τό γιγαχάνι στό χέρι. Φώναζε με όλη τή δύναμη τους γειτόνους, τόν παπά, τους προεστους, άλλά καθόλου φωνή! Τό χωριό εκείνη τήν ώρα φμιόιζε με άπκρικσμένο χωριό, πού είχε πατήσει κακό θανατικό, πνούκλα ή άβλογιά! Τά δόντια του Δήμου Μπλακιιά έτριζαν, τά χείλια του ήταν κλλημενά από τήν άρρη, τό κορμί του όλο έτρεμε, και τά μάτια του πετούσαν φωτιές, σάν άστροπελέκια. Τ' είχυν γείνει ή γυναίκα του, με τή μοναχοκόρη του; Τ' είχυν γείνει οί χωρικνοί του; Μη τους έπικσαν οί κλέφτες; Μη τους έπικσε όλους ο Πασιές; τού Γικιννίου, και τους έφριξε στά μπουντρούμια του κάστρου; Μόνον τά σκυλλά; οί γάτες και οί κόττες βρίσκονταν στό χωριό! Τί να είχυν γείνει οί χωρικνοί;

Τράβιζε ίσια πέρα χωρίς να ζέρη πού πήγαινε. Βρέθηκε μες στό λόγγο. Έκει άρροίχσε πού βρίσκονταν. "Έβαλε τ' αυτί του ν' άκουρισκτ ή τίποτε κυπροκούδουνα, άλλά τού άκού! "Ήσυχή μεγάλη βκσίλευε και στό λόγγο! Έκει πού πήγαινε άσκόπη και νύφη έμπλεξε στό δρόμο του. Ίδόντας τή γυναίκα ο Δήμο Μπλακιιάς, ριάστηκε φοβερά-φοβερά, σά λαθωμένο λιοντάρι:

—Πούν οί χωρικνοί μορή!
"Η γυναίκα ζερώνησε ένα αχ! και έπεσε κκτχής ζερή, από τό φόβο της, κι άπέθανε!

Ο Δήμο Μπλακιιάς προχωρησε άκόμη προς τά μέσκα 3 ο λόγγου σάν άρροίμι σάν στοιχείο, σάν κακό θανα-

τικό, και τά πουλλά στο διάβα του ζεπετούσαν και ζέφουγν τρομαχμένα, σά να τά έσκιαζε γεράκι. Πήγε πήςε κάμποσο διάστημα, και να σου πέφτει άπάνω στο διάβα του μια γριά. Ρέκαζε πάλι ο Δήμος, άλλ' ή γριά πέφτει στα γόνατα και τόν παρακαλάει.

Κόψε με έμένα μονάχ κκεπαάνε μ' μα να γλυτώση τό κκεμένο τό χωριό, πού δε φταίει!

—Πούν ή γυναίκα μου και ή θυγάτρα μου; Ρυάστηκε πάλι ο Δήμος.

—Από τόν θεό να τώδρουν κκεπαάν Δήμο! από τόν θεό να τώδρουν! . . .

—Πέ μου τί έτρεξε, πριν σε κόψω!

—Να κκεπαάνε μ'! "Η θυγάτρα σ' σε ντροπίασε, και τήν πήρε ή μάνα της κ' έγειναν άρχντες! Δε φταίει τό χωριό, κκεπαάνε μ'! Δε φταίει τό χωριό! Μονάχη της φταίει εκείνη, κι ή μάνα της. . .

—"Η θυγάτρα μου άτιμη! Και κατά πού έκαμαν; Ρώτησε με γκυρλωμένα μάτια ο Δήμο-Μπλακιιάς, χτυπώντας κατά γής τό ποδάρι του δυνατά.

—Κανένος δε ζέρει, κκεπαάνε μ' κατ' πού έκαμαν! Έχουν μέρες τώρα, πού πήραν τών ομικτιών τους!

Άκούοντας αυτά τά λόγια ο Δήμο-Μπλακιιάς, ο φοβερός και τρομερός άρματολός του Ρατοβίτσιου συγλονίστηκε όλος, κι έπεσε κατά γής. Λίγη δύναμη τώμινε άκόμη στα στήθια του όσο να πη μονάχα στη γριά:

—Και ποιός άκούστηκε γι' άπατεωνάς της;

—Τό πρωτοκλληκρό σου! Τό πρωτοκλληκρό σου ο Φώτος! . . .

Άκούοντας ο Δήμος τ' όνομα του άπατεων της θυγατρός του, έβαλε μια μεγάλη προσπάθεια, σηκώθηκε στα ποδάρι του, και ρούπησε από μπροστά. Πό τή γριά, αφού πρώτα φόρεσε τό πόσι του γυναικίτικ γιά να κρύψη τό πρόσωπό του, από τήν έντροπή του.

Έτρεμε ο ήλιος να βκσιλέψη όταν άπάντησε τό μπουλουκι του. Τό πρωτοκλληκρό του ο Φώτος άμκ τόν ζάνοιζε από μακροιά νάρχεται, κατ' αυτόν τόν τρόπο, κατάλαθε κι' από τό περπάτημά του, κι' από τό κκτιθακμένο τό πόσι του ότι ο κκεπαάνος του μπήκε στο φριχτό τό μυστικό, πού τόν έδερνε τόσες βδομάδες. Μπορούτε από πολλής να φύγη, μπορούσε και τότε άκόμη να φύγη και να γλυτώη τή δικήν όργη του άτιμωμένου κκετέρα, άλλά θα τόν κκτιγορούσαν ο κόσμος ως δειλό, κι' άκντρο, και δε τώκαμε.

Μόλις ο κκεπαάν-Δήμος έφτασε μια ντουρεκιά τόπο, ντουρεκιά εκείνου του κκερού—άδειάζει τό ντουρέκι του άπάνω στο πρωτοκλληκρό του τό Φώτο. "Ο Φώτος, χωρίς να πικστ ή άκόμη άπ' άρμκτα, φώναζε με όλη του τή δύναμη.

—Μη! κκεπαάν-Δήμο, γικτ' είμαι κκειδί σου!

Σ' αυτό τό διάστημα ο Δήμος ζκνκγεμίζει τό κκεροφύλλι του και ζκνκροίχγει.

—Μη! κκεπαάν-Δήμο! τού ζκνκρωνάζει ο Φώτος γικτ' είμαι κκειδί σου! Σχώρεσε μάς!

Τρίτη ντουρεκιά, τού Δήμου Μπλακιιά, τού τκαίζει τό ζερό τό χέρι. Με τήν τρίτη ντουρεκιά ο Δήμος ζυγονοντας προς τό Φώτο άρχίζει από τά πιστόλια του. "Αδειάζει τό εν άδειάζει και τ' άλλο. . . . Τόν ζκνκπέτυχε τό Φώτο στα πλευρά με τή δεύτερη τήν πιστόλια.

—Μη, κκεπαάν-Δήμο! ζκνκρωνάζει πάλι ο Φώτος. Μη, κκετέρα μου. . . . Δεν άκνήθηκα ποτέ να μην πάρω τήν θυγάτρα σου!

Ο Δήμος είχε πετάξει πλειά τό κκεροφύλλι του, και τά πιστόλια του γιά να μη τόν βκραινούν, κι' έβγαλε τό γικτχάνι του, λίγα βήματα τους χωρίζαν πλειά. . . .

—Γουέ της π. . . ! φώναζε ο Δήμος. Κάνε τό σκκυρό σου γιά ύστερη φορά! . . .

Ο Φώτος βλέποντας, από τή μια μεριά τό Δήμο, να τώρχεται κατ' άπάνω σά θεριό, σάν ώργισμένο συννερο πού σέρνει μέσκα του φωτιά κι' άνεμοζάλη, κι' άκούοντας από τήν άλλη τήν άτιμη βκσιό τής μάνας του, και ούτε έχοντας πλειά κκεμικ ήλπικα να τόν κκταπείση να ρίξη κάτω τό φονικό του γικτχάνι, έτσι κκθώς ήταν λαθωμένος, και κλονίζονταν να πέση κάτω, σάν άνακμοδακμένο κυπαρίσι έσυρε κι' αυτός τό γικτχάνι του, και δέχτηκε τό πρώτο χτύπημα τού Δήμου. Τά κκλληκρία σ' αυτό άπάνω, μη γνωρίζοντας γικτι γένονταν όλ' αυτά τά πράγματα δεν ήξερν από ποιό μέρος να βοηθήσουν. Σέβονταν τό Δήμο ως κκεπαάν τους, άλλ' άρκαπούσαντό Φώτο τό λεθέντη, σάν άδερφό, κι' αν δεν ήταν ο Φώτος ούτε μισό κκλληκρία δεν έτρωγε ψωμή με τόν κκερο και σκληρό Δήμο Μπλακιιά.

Σε άλλες στιγμές κκεπαάνος και πρωτοκλληκρο σωριασθηκαν κατ' γής, από τά χτυπήματα πού έδινε ο ένας τ' άλλου. Κι' όπως ήταν σωριασμένοι ο ένας κοντά στον άλλο, κι' έτρεχαν τά αίμκτατά τους, σά βρούσες, κκποτε σηκούνονταν άργά-άργά από ένα κατακκτωμένο χέρι, πού χούφτιζε άκόμη τό γικτχάνι και χτυπούσε με όπη τού έμενε άκόμη δύναμη τόν πλαινό του. Τά πρόσωπα και τών δυονών ήταν κκκελεμένα, τά κεφάλια τους άνοιγμένα, τά μάτια τους πκκωμένα από τό αίμα, και τά μουτκάκια τους αίμκτοποτισμένα, σάν κρουγγί.

Έξως τά κκλληκρία έκαμαν κύκλο γύρα-γύρα στους άκκτωμένους, κι' ή νύχτα άπλωσε τά μαύρά της τά φτερά, γιά να σκεπάση ένα τέτοιο φοβερό φονικό, κι' ένα τέτοιο φοβερό μίτος. Τό τρομερό διπλοφονικό, διακλήθηκε όλην τή νύχτα σ' όλο τ' άρματολίκι τού Ρατοβίτσιου και σ' όλα τ' άλλα τ' άρματολίκια γύρα-γύρα κι' όταν έδωσε ο θεός τήν ήμέρα του, έτρεξαν όλα τά χωριά, και πήραν τους νεκρούς πού κκράταγαν άκόμη σριχτά τά γικτχάνια τους με τά κκκαλωμένα τά χείρια τους, και τους έφεραν στη Σκουληκιά και εκεί, όπως ήταν άρκατωμένα και οί δυό, τους έθαψαν κατ' τό δειλιό, με σαρκεντοπάκαδο μέσα σε δυό μνήματα, πού είχαν σκίψει τό ένα κοντά στ' άλλο, και ό,τι είχε χωρίσει τόσο πολύ τό μίτος τους έκαμε ο θάνατος να γειτονεύουν αιώνια!

Άς πούμε τώρα πώς έγεινε ή άτιμιά και πού πήγε ή μάνα με τή θυγάτρα της:

Από τή στιγμή πού πρωτοιδόθηκαν ή Γκόλφω με τό Φώτο άγαπήθηκαν με όλη τή δύναμη τής καρδιάς τους, άλλά ποιός μπορούσε να τό πη στο κκετέρα της! "Όσες προξενείες παρυσιασθηκαν όλες τες άπόριξε! "Ο Δήμος ήθελε γκμπρό άγριο, και σκληρό, σάν τόν έαυτο του, και τέτοιος γκμπρός δεν είχε βρεθ ή άκόμη να τού στείλη προξενεία. "Η άγάπη τής Γκόλφως και τού Φώτου προχωρούσε με τή δύναμη τών είκοσι χρονών, πού έφερε ο κκεθένας τους στη πλάτη του και δεν άργησε να δείξη και τά σημάδια τού κκερού της.

Η Γκόλφω άρχισε να αίστάνεται όλες τες ιδιοτροπίες τής έγκκαστριάς, να χλωμαίξη, να κκετρινίξη, να ζερνάη, να μη δέχεται φαγι στό στομάχι της, και να νοιώθη στην κοιλιά της ζωντανό τόν κκερό τού κκερού της τού έρωτα, και θέλοντας και μη, τό ζομολογείται στη μητέρα της. Άστραπή τής έπεσε στό κεφάλι τής μητέρας της, όταν ήκουσε ένα τέτοιο πράγμα. Ρίχτηκε να πνίξη τήν θυγάτρα της, γιά τήν κκερνομικ, και τήν έντροπή, πού είχε κάμει, άλλ' ή μάνα νίκησε τήν γυναίκα τού Δήμου Μπλακιιά. Στην καρδιά της βρέθηκε βαρύτερη ή

μητρική άγάπη, κι' από τ' άλλα αίστηματα τής τιμής και τής ντροπής, κι' άντι να πνίξη τή θυγάτρα της, σέφτηκε πώς να τή σώση. Πήγε στο σπίτι τού παπα του χωριού, κι' έπεε τά γενούμενα, κι' ο παπας γνωρίζοντας τί άνθρωπος ήταν ο πατέρας τής Γκόλφως συμβούλεψε τή Δημάκινα να πάρη κκερά τή θυγάτρα της, και να φύγη μακροιά-μακροιά, σε ζένα σύνορα, και σε ζένα άρκατωλίκια, και να ζήσουν κι' οί δυό κκευμενες και άγνωστες.

Το πράγμα ψευδοίστηκε στο χωριό, κι' άρχισε να γένεται μπουόιο κι' ή Δημάκινα από τή φόβο της, μην τό μάθη ο άντρας της τό κκεό μια νύχτα πήρε τή θυγάτρα της, και πήη, πήη, πήη. . . . χωρίς να ζέρη κανείς κατ' ποιό δρόμο έκαμε. Τήν άνήγ τό χωριό βλέποντας τό κκεδομκκτωμένο σπίτι τού Δήμου Μπλακιιά φειδοζώθηκε, από τό φόβο του. Από τότε έβγαλε να παρκαυλάγουν ποτε θ' άρχονταν ο άγριος νοικοκύρης του, γιά να μπορέση ν' άπορύγη τήν όργητά του, κ' όταν τόν είδαν ν' άρχεται κκέρπισε όλο τό χωριό μέσκα στά λόγγα. Και αυτοί οί πιστικοί άκόμη βούλωσαν τά κυπροκούδουνα τών κκεπκιδιών τους γιά να μην άκούεται τό κκλήμα τους.

Η Δημάκινα με τή θυγάτρα της είχαν τραθήσει κατ' τ' Άγραφα. Από ράχη σε ράχη, κι' από χωριό σε χωριό, δικινοεύοντας και περπατώντας μέρες έφτασαν στο μοναστήρι τ' Αϊ-Γιωργίου στο Μκυρομάκι, τελευταίο σύνορο τών Άγράφων κοντά στα Τροίκκια πού σώζεται ως τή σήμερα. Ο γούμενος άμκ έμαθε τί τας ήνάγκασε ν' άφήσουν τό σπίτι τους τες δέχτηκε με κκλωσύνη, και τες έκαμε και τες δυό κκλόγιες τού μοναστηριού.

Υστερα από λίγους μήνες ή Καλόγρια ή Γκόλφω γέννησε μέσκα στο μοναστήρι, παιδί. Τό παιδί εκείνο ήταν ο στρατάρχης τής Ελλάδας τού 1821 Γεώργιος Καραϊσκάκης.

Χ. Χρηστοβασιδης

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

Ο πληθυσμός των 'Ηνωμένων Πολιτειών.—Τά αποτελέσματα τής άπογραφής τού 1900 είναι σήμερα γνωστά εν τώ συνόλω αυτών. Ο πληθυσμός των 'Ηνωμένων Πολιτειών από 63,069,756 άκκτωκα κατ' τό 1890, αύξήθη, κατ' τό 1900, εις 76,295,220, ήτοι εις διάστημα δεκαετίας έσημειώθη αύξησης εκ 13,225,464 προσώπων, ή περίπου 21 οο' ενώ κατ' τό διάστημα τής προγενεστερας δεκαετίας (1880—1890) ή αύξησης υπήρξε 25 οο' και κατ' τήν δεκαετίαν από 1870—1880 εις 30 οο'.

Η έλάττωσις αυτή τής προαύστης αύξήσεως δεν φαίνεται να όφείλεται εις τήν εξασθένειαν των γεννήσεων, άλλά μάλλον εις τήν άκρίωσιν των μετναστεύσεων, ήτις ήτο και ή κυριώτερα κίτις τής ταχείας αύξήσεως των κατοίκων.

Οι κάτοικοι των 'Ηνωμένων Πολιτειών κατ' τό 1800 συνεποσούντο εις 5 εκκτ. μόνον, ώστε εις τό διάστημα τού τελευταίου αιώνος έδεκκκπλακισθήσαν!

Η παραγωγή τού βάμβακος εις τας 'Ηνωμένας Πολιτείας.—Σήμερα οι 'Ηνωμένοι Πολιτείαι προμηθεύουσι πλέον τού ήμισωσ (62 οοο) τού κκτανακκισκόμενου βάμβακος εν όλω τώ κόσμω, και ή βιομηχανία αυτή άπκασχολεί περι τούς 221,580 έργάτας.

Κατὰ τὸ 1898—99 ἡ παραγωγή ἀνῆλθεν εἰς 11,256 000 δέματτα τῶν 227 κοιλῶν. Πρὸ τῶν ἀριθμῶν τούτων ἐνδικαίως νὰ ἀνατρέξωμεν εἰς τὴν καταγωγὴν τῆς τοῦ βόμβικος καλλιέργειας, ἣτις εἰσῆλθη διὰ πρώτην φοράν εἰς τὰς Ἡνωμένους Πολιτείας ἐκ Βιρμαίνης κατὰ τὸ 1721. —Κατὰ τὰ ἐβδομήκοντα πρῶτα ἔτη ἡ παραγωγή δὲν ἔλαβεν μεγάλην ἐπίδοσιν, ἐπειδὴ, ἂν καὶ ἡ καλλιέργεια ἦτο εὐκόλος, ἡ παρασκευὴ τοῦ εἶδους, γινομένη διὰ τῶν χειρῶν ἦτο μακρὰ καὶ δαπανηρὰ. Ἡ τεραστία παραγωγή χρονολογεῖται ἰδίως ἀπὸ τοῦ 1793 ὅτε ἐφευρέθη ὑπὸ τοῦ Βίτνεη ἡ ἐκκομιστικὴ μηχανή, ἣτις ἐπέφερον ἀληθῆ ἐπανάστασιν εἰς τὴν βιομηχανίαν τοῦ βόμβικος. Ἡ παραγωγή κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη ἐτριπλασιάσθη.

Ἡ ἐξαφάνισις τῶν λύκων ἐν Γαλλίᾳ. —

Ἐπάρχει νόμος ἐν Γαλλίᾳ λειτουργῶν ἀπὸ τοῦ 1882, κατ' ὃν, ὅπως ἐνισχυθῆ ἡ καταστροφή τῶν λύκων, δίδονται χρηματικαὶ ἀμοιβαί, ποικίλουσι ἀπὸ 40 μέχρι 200 φράγκων δι' ἕκαστον φονεούμενον λύκον, ἀνεκλόγως τῆς ἡλικίας, τοῦ γένους καὶ τῶν περιστάσεων κατ' ἃς ἐφονεύθη. Διὰ τοῦ μέσου τούτου ἐπετεύχθη μέχρις ὅλεθρος εἰς τὸ ζῶον τοῦτο καὶ ἐντός ὀλίγου δὲν θὰ ὑπάρχη οὐδὲ εἰς λύκος ἐν Γαλλίᾳ.

Ἡμεῖς ἐν Ἑλλάδι ποτε θὰ ἀπαλλαγώμεν τῶν λύκων;

Συμπεπυκνωμένη φαρίνα. — Εἰς ἐφευρέτης ἀμερικανὸς ὁ Μ. Ζάγος ἐπέτυχε μηχανήμα, διὰ τοῦ ὁποίου κατάρθωσε νὰ συμπεπυκνώσῃ τὴν φαρίναν καὶ ἐλαττώσῃ τὸν ὄγκον τῆς κατὰ 40 τοῖς ἑκάστο. Ἡ μέθοδος αὕτη διευκολύνει πολὺ τὴν ἀποστολὴν τῶν φαρίνων, τῶν προωρισμένων διὰ τὴν ἐξαγωγήν. Εἶναι ὁμως ἀναγκασίον νὰ ἐξετασθῆ ἂν αἱ οὕτω συμπεπυκνόμεναι φαρίνας δὲν ἀνάπτουσι, ὅπως κοινῶς λέγουσι, καὶ δὲν ἀλλοιοῦνται καὶ βλάπτεται ἡ ποιότης αὐτῶν. Ἐν πάσῃ ὁμως περιπτώσει πρέπει νὰ σημειωθῆ ὅτι τὸ μηχανήμα τοῦ κ. Ζάγου θὰ διευκολύνῃ πολὺ τὴν νόθευσιν τῆς φαρίνης διὰ διαφόρων ξένων οὐσιῶν, τὸ πλεῖστον ἐπιβλαβῶν εἰς τὴν υγείαν. Καλὸν εἶναι νὰ προφυλαχθῶμεν ἀπὸ τὴν ἀμερικανικὴν συμπεπυκνωμένην φαρίναν, ἂν ἐπισκέπτετο ποτε τὴν χώραν μας.

Ἡ χώρα ὅπου ἀποθνήσκουσιν ὀλιγότεροι. — Εἰς ἱατρὸς δικαμίνης ἐπὶ εἰκοσιτέσσαρα συνεχῆ ἔτη ἐν Τασμάνιᾳ, ὁ κ. Βεζκνφελδ, ἐξαιρεῖ, ἐν τῇ ἀγγλικῇ ἐπιστημονικῇ ἐπιθεωρήσει «Ἡ φύσις», τὰ πλεονεκτήματα τῆς ἀποικίας ταύτης ὡς τόπου δικαμονῆς ὑπὸ ἐποψίν υγιεινῆς.

Τὸ κλίμα τῆς Τασμάνιας, μεγαλονήσου κειμένης, ὡς εἶναι γνωστὸν, πρὸς νότον τῆς Νέας Οὐκλαίας τοῦ μεσημβρινοῦ καὶ καταντικρῶ τῆς Μελοῦρηνης, εἶναι ἐν τῶν καλλιτέρων καὶ κανοικωτέρων τῆς ὑψηλοῦ ὁ ἀὴρ ἐκεῖ εἶναι καθαρὸς, δικυγῆς καὶ μυρωμένος ἀπὸ τὰς χαρακτηρηστικὰς ἀποπνοίας τῶν εὐκαλύπτων, οἷτινες φύονται ἐκεῖ ἐν ἀρθονίᾳ· αἱ δὲ ἀπόπνοιαὶ αὗται, φαίνεται ὅτι ἀκούσιν ἀντισηπτικὴν ἐνέργειαν ἐπὶ τῶν κκοποιδῶν σπερμάτων πάσης φύσεως. Ὁ ἐν λόγῳ ἱατρὸς τὰ συμπεράσματα αὐτοῦ στηρίζει, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἐπὶ τοῦ βάλμου τῆς θνησιμότητος τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Τασμάνιας, βάλμου, ὅστις κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος δὲν ὑπερέβη τὴν ἀνολογίαν τῶν 8, 8 ο) ἢτοι τῶν ἐλάχιστων γνωστῶν ὄρων

τῆς θνησιμότητος. Εἰς δὲ τῶν λόγων τῆς ἐκτάκτου αὐτῆς υγιεινῆς καταστάσεως εἶναι ἡ πικτελής σχεδὸν ἀπουσία τῆς φυματιώσεως.

Εἶναι γνωστὴ ἡ ἀποστειρωτικὴ καὶ μικροβιοκτόνος ιδιότης τοῦ ἡλιακοῦ φωτός. Ἐν Ὁβάρτῃ ὑπελόγησεν, εἰς δέκατημα ἐνός ἔτους 2,261, ὥρας φωτισθείσας ὑπὸ τοῦ ἡλίου, ἐνῶ ἐν Ὁξφόρδῃ ἐπὶ παραδείγματι ὁ σχετικὸς ἀριθμὸς δὲν ὑπερέβη τὰς 1,158 ὥρας Ὁ ὥραιότητος λοιπὸν οὐρανὸς τῆς Τασμάνιας εἶναι ἀνεμφυβίως ἡ κυριώτερη αἰτία τῆς ἐξαιρετικῆς ποιότητος τοῦ κλίματος αὐτῆς.

Καὶ τώρα ἄσοι εἰσθε φιλόζωοι ἐταυμάσατε τὰ μεταγάρκια οὐκ διὰ τὴν Τασμάνιν.

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Ἡ πρὸ πέντε σχεδὸν μηνῶν ἰδρυθεῖσα τῇ πρωτοβουλίᾳ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως δραματικὴ σχολὴ ἤρξατο διαλυομένη. Κατόπιν τῆς ὑπ' αὐτοῦ τοῦ διευθυντοῦ γενομένης παραβάσεως τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς σχολῆς, ἐγκακριμένου ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, διὰ τῆς ἀνευ ἐξετάσεων εἰσαγωγῆς εἰς αὐτὴν νέας μαθητριάς, ὁ κ. Ν. Κυπαρίσσης, ὁ γνωστὸς καλλιτέχνης καὶ ἐρμηνευτὴς τῶν Ἀρχαίων δραμάτων, μαθητῆς δὲ τῆς σχολῆς ὑπέβαλε τὴν παραίτησίν του τὴν παρελθούσαν Τρίτην, 2 Ἰανουαρίου κατὰ τὴν ὥραν τοῦ μαθήματος, δριμύτατα ψέξας τὴν διαγωγὴν τοῦ κ. διευθυντοῦ. Τὸ παράδειγμα τοῦ κ. Κυπαρίσσης ἐμιμήθησαν καὶ ὁ κ. Ν. Παπαγεωργίου καὶ Γεώργιος Ἀναστασιάδης, αἱ δεσποινίδες Δήμητρα Ἀποστόλου, ἔξοχος τραγωδὸς, Θεὸνη Δρακοπούλου καὶ ἡ κυρία Μαρία Πετροῖδου. Τοιοῦτοτρόπως ἡ δραματικὴ σχολὴ διὰ τῆς ἀποχωρήσεως τῶν ἀρίστων τῆς μαθητῶν καὶ μαθητριάων ἔπαυεν ὑφισταμένη εἰς τὴν συνείδησιν τῆς κοινῆς καὶ τοῦ ἔθνους, τὸ ὁποῖον ἐνόμισε τὴν ἰδρυσιν αὐτῆς ὡς ἀφορμὴν ἵνα ὑποστηριχθῆ ἡ νεοελληνικὴ φιλολογία καὶ ἀναγεννηθῆ ἐν Ἑλλάδι ἡ τέχνη, καὶ ἤδη βλέπει τὰς ἐλπίδας του διαψευδομένας.

ΕΠΙΔΡΟΠΙΑ

Ἐν τῷ κερνεῖῳ :

— Παιδί, δόσε μου σὲ παρακαλῶ τὴν Ἀκρόπολι.

— Ἀεροβάτησε, κύριε, ἀπὸ τὸ πρῶν.

Ἀπὸ τὰ ξενοδοχεῖα.

Τὸ γκαρσόνι πικρυσιάζει εἰς τὸν πελάτην τὸν λογαριασμόν.

— Μὰ, παιδί μου, ἐδῶ ἔχεις σημειωμένον κοτόπουλο ἐνῶ ἐγὼ κοτόπουλο δὲν ἐφαγῶ.

— Καὶ λησμονεῖ ὁ κύριος τὸ αὐτὸ, ποῦ ἦρε μέσθ τὸ πουλάκι;

Ἐτερον :

Ὁ πελάτης προσκαλεῖ τὸν διευθυντὴν τοῦ ξενοδοχείου καὶ τοῦ κάμνει τὴν παρατήρησιν ὅτι ἦρε μέσθ εἰς τὴν σοῦπά του.

— Μὴ φοβῆσθε, κύριε, καὶ δὲν τὴν ἔχομε παρασμένη εἰς τὸν λογαριασμόν.

Ὁρισμὸς τῆς ἀρετῆς ὑπὸ ἱεροκλήρουκας: Ἡ ἀρετὴ ἡ γαρητοῖ μου χριστιανοί, εἶναι ὁ ἀντίπους τῆς κκιῆς.

Παροράματα

Ἐνεκα τῆς ἐσπευμένης τυπώσεως τοῦ προηγουμένου φύλλου παρειέφρυσαν τυπογραφικὰ τινὰ λάθη, ὧν σημειοῦμεν τὰ ἑξῆς:

σελ. 2, στήλη 1. στίχ. 45 ἀντὶ, ἐξ ἀπίνης, γράψε, ἐξ ἀπίνης.

» » » 2. » 18 ἀντὶ, ἀλλ' ἐν τῇ δημῳδεί, γράψε, ἀλλ' εἰς τὴν δημῳδί.

» 10 » 1. » 14 ἀντὶ, ἰσάμεθα, γράψε, ἰπάμεθα.

» 12 » 1. » 5 ἀντὶ, δι'ἀθερμα, γράψε, δι'ἀθερμοι.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου ΚΤΕΝΑ ὁδὸς Κοιμηθῶνδουρου.